

MILLIY TIKLANISH

51 (112) 2010 йил 22 декабрь, чоршанба • Ўзбекистон "Миллий тикланиш" демократик партиясининг ижтимоий-сиёсий газетаси

2008 йил 30 октябрдан чиқа бошлаган
www.milliytiklanish.uz

Тўғараклар

Биргина шу йилнинг ўзида спорт, техника ҳамда хунармандчилик бўйича тўғараклар иш бошлади. Айниқса, шахмат-шашка ҳамда қиз болалар учун мўлжалланган каштачилик тўғараги мактаб ўқувчиларининг энг сеvimли машғулотидан бирига айланган, десак хато бўлмайди.

6 ЖАРАЁН

Божхона назоратидаги тартиб-қоидалар

Сир эмас, ҳар биримиз узоқ сафарга отланганимизда аэропорт ёки темирйўл вокзалида албатта божхона назоратидан ўтишимиз шарт. Бу борада ҳар бир мамлакатнинг ўзига хос тартиб-қоидалари бор.

7 ХАЛҚАРО ҲАЁТ

Халқ ўйинлари

Ўстақиллик шарофати билан ноб миллий қадриятларни тиклаш, бетақорор маданият сарчашмаларидан халқимизни баҳраманд этиш имкони яратилди. Аждодлардан мерос халқ ўйинлари ҳам асрлар оша яшаб келаётган миллий қадриятдир.

8 КЎЗГУ

МТ

БУГУНГИ
СОНДА:

МУНОСАБАТ 2-бет

ТАРАҚҚИЁТ
КОНЦЕПЦИЯСИ

ПАРТИЯ ҲАЁТИ 3-бет

ЭЛЕКТОРАТ БИЛАН
ҲАМНАФАСЛИК

ДЕПУТАТЛИК ГУРУҲИ
КУЧЛИ БЎЛСА

ИЖТимоий-
СИЁСІЙ ҲАЁТ 4-бет

ТАҲЛИЛ ВА ТАҚҚОС

МАЪНАВИЯТ 5-бет

ХАЗОРАСП — ХОРАЗМНИНГ
ШАРҚІЙ ДАРВОЗАСИ

ХУНАРЛИ КИШИ
ХОР БЎЛМАС

ЖАРАЁН 6-бет

ТИББИЙ
КЎРИК

МИЖОЗЛАРГА
КАМАРБАСТАМИЗ

ХАЛҚАРО ҲАЁТ 7-бет

РЕМБРАНДТ: УНИНГ АСАРЛАРИ
ИНСОН РУҲИНІНГ КЎЗГУСИ

ДУНЁДАН
ДАРАКЛАР

КЎЗГУ 8-бет

КЕЛАЖАКНИНГ
ЮКСАК ОВОЗИ

ФРАКЦИЯ ЙИГИЛИШИ

ДАВЛАТ БЮДЖЕТИ ИЖРОСИ

ДЕПУТАТЛАР ТОМОНИДАН МУҲОКАМА ҚИЛИНДИ

Ўзбекистон «Миллий тикланиш» демократик партиясининг Олий Мажлис Қонунчилик палатасидаги фракциясининг навбатдаги йиғилишида Ўзбекистон Республикаси Давлат бюджетининг 2010 йил тўққиз ойидаги ижроси яқунлари тўғрисидаги масала муҳокама қилинди. Унда фракция аъзолари, ЎзМТДП Марказий Кенгаши Ижроия Қўмитаси девони ходимлари, Молия вазирлиги ва бошқа мутасадди идоралар раҳбарлари ҳамда ОАВ вакиллари иштирок этди. Йиғилишни Олий Мажлис Қонунчилик палатаси Спикери ўринбосари, фракция раҳбари Улугбек Муҳаммадиев бошқарди.

Ушбу масала юзасидан Молия вазирининг ўринбосари Мубин Мирзаев ҳисобот берди.

— Шу йилнинг тўққиз ойида ялпи ички маҳсулот ва саноат маҳсулотлари ишлаб чиқариш ҳажмининг ўсиши 8,3, қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари — 7,8, хизмат кўрсатиш — 11,2, қурилиш ишлари — 9, чакана савдо айланмаси ҳажми ўсиши 12,2 фоизни ташкил этди, — деди нотик. — Шу даврда 867 та ишлаб чиқариш объекти ишга туширилди. Енгил

саноат, тўқимачилик, озиқ-овқат, нефть-кимё, электротехника, фармацевтика саноатида, машинасозлик, металлургия ва бошқа соҳаларда 156 та инвестиция лойиҳаси амалга оширилди. Шунингдек, жорий йилнинг 9 ойида 990 та лойиҳа бўйича 4,2 трлн. сўмлик маҳаллий маҳсулот ишлаб чиқарилди. Натижада республика саноат ишлаб чиқариши умумий ҳажмида маҳаллийлаштирилган маҳсулотлар улуши ўтган йилнинг шу давридаги 14,9 ўрнига 17,6

фоизни ташкил қилди.

Маърузада таъкидланганидек, истеъмол товарлари ишлаб чиқарувчи корхоналарга солиқлар бўйича берилган имтиёз ва кредитлар ажратишнинг кенгайтирилиши ҳисобига истеъмол товарлари ишлаб чиқариш ҳажми 12 фоизга, шу жумладан, озиқ-овқат 8,3 ва нооziқ-овқат маҳсулотлари ҳажми 14,8 фоизга ўсди.

2-бет

ДЕПУТАТ МИНБАРИ

Ватанимиз демократик ҳуқуқий давлат барпо этиш ва кучли фуқаролик жамиятини шакллантиришга асосланган мустақил тараққиёт йўлини танлаб олганлигининг 20 йиллиги нишонланадиган 2011 йил арафасида турибди.

ТАРАҚҚИЁТ КОНЦЕПЦИЯСИ

МАМЛАКАТИМИЗНИНГ ЯНАДА ЮКСАЛИШИ
ВА РИВОЖЛАНИШИГА ХИЗМАТ ҚИЛАДИ

Истиқлол йиллари Юртбошимиз раҳбарлигида замонавий миллий давлатчилик тизимини шакллантириш борасида беқиёс ишлар амалга оширилди. Президентимиз шу йилнинг 12 ноябрида Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси ва Сенатининг қўшма мажлисида «Мамлакатимизда демократик ислохотларни янада чуқурлаштириш ва фуқаролик жамиятини ривожлантириш концепцияси» мавзусида қилган маърузасида яна бир бор: «Мустақиллик йилларида босиб ўтган йўлимиз ва тўплаган тажрибамизни ҳолисона баҳолаш, қўлга киритган юксак марраларимизни таҳлил этиш мамлакатимизни тадрижий ва босқичма-босқич ривожлантириш биз танлаган моделнинг нақадар тўғри эканини ва шу йўлдан бундан буён ҳам оғишмай қатъият билан боришимиз зарурлиги»ни таъкидладилар.

Дарҳақиқат, ўтган йиллар давомида мамлакатимиз қиёфаси тубдан ўзгариб, халқимиз-

нинг турмуш фаровонлиги мутасил ўсиб борди. Дунёнинг аксарият мамлакатларида жаҳон иқтисодий инқирози таъкид ишлар амалга оширилди. Президентимиз шу йилнинг 12 ноябрида Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси ва Сенатининг қўшма мажлисида «Мамлакатимизда демократик ислохотларни янада чуқурлаштириш ва фуқаролик жамиятини ривожлантириш концепцияси» мавзусида қилган маърузасида яна бир бор: «Мустақиллик йилларида босиб ўтган йўлимиз ва тўплаган тажрибамизни ҳолисона баҳолаш, қўлга киритган юксак марраларимизни таҳлил этиш мамлакатимизни тадрижий ва босқичма-босқич ривожлантириш биз танлаган моделнинг нақадар тўғри эканини ва шу йўлдан бундан буён ҳам оғишмай қатъият билан боришимиз зарурлиги»ни таъкидладилар.

Дарҳақиқат, ўтган йиллар давомида мамлакатимиз қиёфаси тубдан ўзгариб, халқимиз-

2-бет

ЮЗМА-ЮЗ

ЭЛЕКТОРАТ БИЛАН ҲАМНАФАСЛИК

ФАОЛИЯТ МЕЗОНИГА АЙЛАНМОҚДА

Бугун мамлакатимизда демократик ислохотларни янада чуқурлаштириш ва фуқаролик жамиятини барпо этиш, жамиятда қонун устуворлигини таъминлаш, фуқароларимиз онгига ҳуқуқий маданиятни юксалтириш борасида кенг қўламли ислохотлар амалга оширилмоқда.

Албатта, бу жараёнда депутатнинг ўрни бениҳоя муҳим. Содда қилиб айтганда, сайловчилар ишончини оқлаш, электрот манфаатларини ҳимоя қилиш депутатнинг нафақат вазифаси, балки бурчи ҳамдир. Жумладан, Олий Мажлис Қонунчилик палатасидаги ЎзМТДП фракцияси аъзоларининг сайловчилар билан жойларда бўлиб ўтган учрашувларида юқоридаги мавзуларда кенг ва атрофлича фикр-мулоҳазалар юритилди.

3-бет

ЖАРАЁН

Дунё давлатлари ижтимоий-сиёсий ҳаётида, бошқарув тизимида шундай бурилиш нуқталари содир бўладики, улар маълум бир мамлакатнинг маълум давр ичида босиб ўтган йўлига яқун ясайди, баҳо беради, айна чоғда жамият ҳаётида, миллий тараққиётда янги бир давр, янги бир сифат босқичи бошланаётганидан далолат ҳам беради.

ТАҲЛИЛ ВА ТАҚҚОС

ОММАВИЙ АХБОРОТ ВОСИТАЛАРИ, ХУСУСАН
ПАРТИЯ НАШРЛАРИ УЧУН ТАЪСИРЧАН УСУЛ

Президент Ислам Каримовнинг Олий Мажлис палаталари қўшма йиғилишидаги маърузаси мамлакатимиз ижтимоий-сиёсий ҳаётида, амалга оширилаётган демократик ислохотларни янада чуқурлаштиришда муҳим воқеа бўлди. Парламент фаолиятини, сиёсий партияларнинг ролини ошириш, партиялараро рақобатни кучайтириш, суд-

ҳуқуқ тизими ва сайлов қонунчилигини такомиллаштириш, фуқаролик жамияти институтлари ҳамда оммавий ахборот воситаларига доир қонунчиликни ривожлантириш юзасидан яқин-келгусида амалга оширилиши лозим бўлган вазифаларни аниқлаб берди.

4-бет

ТАРИХИЙ МЕРОС

ХАЗОРАСП — ХОРАЗМНИНГ ШАРҚІЙ ДАРВОЗАСИ

ТАРИХИЙ-МАДАНИЙ ЁДГОРЛИКЛАРНИ
САКЛАШ БЎЙИЧА ҚИЛИНАЁТГАН ИШЛАРНИ
ЯНАДА КУЧАЙТИРИШ ЗАРУР

Мустақиллик шарофати туфайли халқимиз тарихини ҳолисона ўрганиш, ўзлигимизни англаш, миллий ифтихоримиз ва қадриятларимизни тиклаш имкониятига эга бўлдик. Муҳтарам Президентимиз Ислам Каримовнинг бу соҳадаги саъй-ҳаракатлари айниқса ибратлидир.

Президентимиз ўзининг қатор асарлари ва нутқларида алоҳида таъкидлаб кўрсатганидек, тарихни яхши билмасдан туриб, юксак маънавиятга эришиш мумкин эмас. Маънавиятини тиклаш, дунёда

ўзини бошқалардан кам сезмай, бошини баланд кўтариб юриши учун инсонга, албатта, тарихий хотира керак.

5-бет

“Milliy tiklanish” газетасига обуна бўлинг!

Нашр кўрсаткичи — 158

МУНОСАБАТ

(Давоми.
Боши 1-бетда)

Президентимизнинг маърузаси юртимизда амалга оширилаётган ислохотларни изчил давом эттиришнинг дастурий вазифаларини ҳамда мамлакатимизда демократик ис-

ДЕПУТАТ МИНБАРИ

Қодиржон ОДИЛОВ,
Олий Мажлис
Қонунчилик палатаси
депутати, ЎзМДП
фракцияси аъзоси

лохотларни янада чуқурлаштириш ва фуқаролик жамиятини ривожлантиришнинг Концепциясини белгилаб берди.

Концепцияда давлат ҳокимияти тармоқлари, хусусан, парламент масъулиятини янада ошириш, сиёсий партияларнинг ролини кучайтириш масалаларига алоҳида эътибор қаратилди. Бош вазир номзоди Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлис Қонун-

Концепцияда мамлакатимиз суд-ҳуқуқ тизими ва сайлов қонунчилигини такомиллаштириш бўйича бир қатор қонунчилик ташаббусларини илгари суриш зарурлиги кўрсатиб ўтилди. Мамлакатимиз ривожининг ҳозирги босқичида суд-ҳуқуқ тизимидаги ислохотлар ва жазо тизимининг либераллаштирилиши ушбу тизимни жазолаш аппарати эмас, балки ҳар бир инсоннинг ҳуқуқ ва эркинликларини ишончли тарзда қўриқлаш ва ҳимоя қилиш институтига айланишига замин яратди.

чилик палатасига сайловларда энг кўп депутатлик ўринини олган сиёсий партия ёки тенг микдордаги депутатлик ўринларини қўлга киритган бир неча сиёсий партиялар томонидан тақдим этилиши ҳақидаги конституциявий тартибнинг белгиланиши, ҳукуматга нисбатан ишончсизлик вотуми институтининг жорий этилиши, парламент ҳар икки палатасининг ижроия ҳокимият, жумладан, Вазирлар Маҳкамаси билан муносабатларини тубдан такомиллаштиришга қаратилган тақлифлар ўз мазмун-моҳияти билан мамлакатимизни ислох қилиш ва демократлашнинг янги босқичини бошлаб бериши шубҳасиз. Ана шу мақсадда Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг 78-, 89-, 93- ва 98-моддаларига ўзгартиш ва қўшимчалар киритилиши тақлиф этилмоқда.

Концепцияда мамлакатимиз суд-ҳуқуқ тизими ва сайлов қонунчилигини такомиллаштириш бўйича бир қатор қонунчилик ташаббусларини илгари суриш зарурлиги кўрсатиб ўтилди. Мамлакатимиз ривожининг

ҳозирги босқичида суд-ҳуқуқ тизимидаги ислохотлар ва жазо тизимининг либераллаштирилиши ушбу тизимни жазолаш аппарати эмас, балки ҳар бир инсоннинг ҳуқуқ ва эркинликларини ишончли тарзда қўриқлаш ва ҳимоя қилиш институтига айланишига замин яратди. Пре-

ТАРАҚҚИЁТ КОНЦЕПЦИЯСИ

МАМЛАКАТИМИЗНИНГ ЯНАДА ЮКСАЛИШИ ВА РИВОЖЛАНИШИГА ХИЗМАТ ҚИЛАДИ

зидентимиз таъкидлаганидек, **“Бугунги кунда сиёсий, иқтисодий, давлат-ҳуқуқий муносабатларининг бутун тизимини модернизация қилиш, фуқаролик жамиятини шакллантириш, инсон ҳуқуқ ва эркинликларини ҳимоя этиш бўйича олдимизда турган кенг қўламли вазифалар суд-ҳуқуқ тизимини янада демократлаштириш масаласини кун тартибига”** қўймоқда. Шу боис, Президентимиз суд-ҳуқуқ тизимидаги демократик ислохотларни янги босқичга қўтариш, қонунчилик базасини янада такомиллаштириш, суд ҳокимияти мустақиллигини янада мустаҳкамлаш, адвокатлар ҳуқуқини амалда таъминлаш ҳамда ярашув институтини қўлаш имкониятларини янада кенгайтириш борасида қатор амалий тақлифлар киритди. “Норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар тўғрисида”ги Қонуннинг янги тахририни қабул қилиш, Ўзбекистон Республикаси Жиноят-процессуал кодексининг 29- ва

жамият асосларини барпо этишнинг муҳим шартини, таъбир жоиз бўлса, таъмал тоши ҳисобланади”.

Ушбу дастурий ҳужжатда оммавий ахборот воситалари ва давлат ҳокимияти органлари ўртасидаги муносабатларни белгилаш, жумладан, “Давлат ҳокимияти ва бошқарув органлари фаолияти тўғрисида”, “Телевизион тартиблар тўғрисида”, “Оммавий ахборот воситалари фаолиятининг иқтисодий асослари тўғрисида”, Оммавий ахборот воситаларини давлат томонидан қўллаб-қувватлаш ка-

момлашиш тўғрисида” қонунлар қабул қилиш ва соҳага оид амалдаги қатор қонунларга ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш лозимлиги таъкидланди.

Мамлакатимизда фуқароларнинг энг муҳим сиёсий ҳуқуқларидан бири бўлган сайлов ҳуқуқини ва сайлов тизими мунтазам такомиллаштириш борасида қатор амалий тақлифлар киритилди. Президентимиз таъкидлаганидек, **“Айниқса, охириги сайловда биз тўплаган тажриба юртимизда сайлов жараёнларини янада демократлаштириш масалаларини кун тартибига қўймоқда”**. Шу муносабат билан концепцияда “Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси сайлов тўғрисида”ги қонуннинг 27-, 41-моддалари ҳамда “Халқ депутатлари вилоят, туман ва шаҳар кенгашларига сайлов тўғрисида”ги қонуннинг 25-, 38-моддаларига ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш тақлиф этилади.

Ушбу дастурий ҳужжатда фуқаролик жамияти институтларини янада ривожлантириш, амалга оширилаётган ислохотларнинг очиқ-ошкоралиги ва самардорлигини таъминлаш “Ижтимоий шериклик тўғрисида”ги, “Ўзбекистонда жамоатчилик назорати тўғрисида”ги, “Экологик назорат тўғрисида”ги қонунларни қабул қилиш ҳамда “Фуқаролар йиғини раиси (оқсоқоли) ва унинг маслаҳатчилари сайлови тўғрисида”ги қонунга ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш назарда тутилган. Бу бир тамондан фуқаролар эркинлигини таъминласа, иккинчи томондан, уларнинг жамият бошқарувидаги иштирокини кучайтиради.

Президентимиз Ислон Каримов мустақилликнинг дастлабки йилларидаёқ ўзининг стратегик мақсадларини аниқ ва равшан ифодалаб бериб, **давлат ўз ваколатларини аста-секинлик билан, босқичма-босқич жамоат ташкилотлари зиммасига ўтказиши, фуқароларнинг ўзини-ўзи бошқариш органларининг ролини ошириб бориш орқали демократик жараёнларни чуқурлаштириш зарурлигини** таъкидлаган эди-

лар. Мазкур Концепция фуқароларнинг давлат бошқарувидаги ролини янада кучайтириш, “Кучли давлатдан кучли фуқаролик жамияти сари” тамойилини янги босқичга қўтариши шубҳасиз.

Ушбу дастурий ҳужжатда фуқаролик жамияти институтлари-

ни янада ривожлантириш, амалга оширилаётган ислохотларнинг очиқ-ошкоралиги ва самардорлигини таъминлаш “Ижтимоий шериклик тўғрисида”ги, “Ўзбекистонда жамоатчилик назорати тўғрисида”ги, “Экологик назорат тўғрисида”ги қонунларни қабул қилиш ҳамда “Фуқаролар йиғини раиси (оқсоқоли) ва унинг маслаҳатчилари сайлови тўғрисида”ги қонунга ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш назарда тутилган. Бу бир тамондан фуқаролар эркинлигини таъминласа, иккинчи томондан, уларнинг жамият бошқарувидаги иштирокини кучайтиради.

Концепцияда демократик ислохотлар жараёнининг муҳим қисми ҳисобланган иқтисодий эркинлаштириш, модернизация ва диверсификация қилиш, маҳсулотлар рақобатбардорлигини ошириш, қулай ва самарали инвестиция муҳитини шакллантириш, банк-молия тизимини ривожлантириш, хусусий мулк ва тадбиркорлик учун қулай шароит яратиш хусусидаги қонунларни янада такомиллаштириш бўйича таълиқлар берилди. “Хусусий мулкни ҳимоя қилиш ва мулкдорлар ҳуқуқларининг кафолатлари тўғрисида”, “Рақобат тўғрисида”ги қонунларни қабул қилиш “Акциядорлик жамиятлари ва акциядорларнинг ҳуқуқларини ҳимоя қилиш тўғрисида”ги, “Давлат тасарруфидан чиқариш ва хусусийлаштириш тўғрисида”ги қонунларнинг янги тахри-

МАҲАЛЛИЙ ИШЛАБ ЧИҚАРУВЧИЛАР

Қўллаб-қувватланади

Алишер ЖУМАЕВ,
Олий Мажлис Қонунчилик палатасидаги
ЎзМДП фракцияси аъзоси:

Президентимиз Ислон Каримовнинг Конституциямиз қабул қилинганлигининг 18 йиллигига бағишланган маърузасида мамлакатимизда демократик ислохотларни ривожлантириш, кучли фуқаролик жамиятини шакллантириш босқичма-босқич амалга оширилиши яна бир маротаба эътироф этилди. Бу борада Бош Қомусимиз биз-

нинг энг муҳим ва асосий Қонуни-миз бўлиб қолади.

Таъкидлаш жоизки, ўтган йиллар давомида мамлакатимизда барча соҳаларда олиб

борилган ислохотлар нақадар тўғри ва халқчил эканлигини кўрсатмоқда, буни халқро ҳамжамят ҳам эътироф этаётир. Айниқса, Мухтарам Юрт-

бошимиз томонидан 2011 йили “Кичик бизнес ва хусусий

тадбиркорлик йили” деб эълон қилиниши мамлакатимизни модернизация қилиш, ислохотларни изчил давом эттиришда муҳим асос бўлиб хизмат қилиши шубҳасиз. Зеро, юртимиз тарихида тадбиркорлик қадим замонлардан буюн ривожланиб келган. Қадимдан ота-боболаримизнинг ўз ери, касб-хунари бўлган, тадбиркорлик билан иш юритиш, ишбилармон инсонларни кадрлаш каби анъаналар шаклланган. Шу жиҳатдан бўлса керак, бугунги кунда юртимизда кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликнинг ҳиссаси, улуши ҳам тобора ортиб бормоқда. Президентимиз таъкидлаганидек, мамлакатимиз бундан кейин ҳам ушбу соҳани тараққий эттириш, янги, за-

мон руҳига мос шарт-шароитларни яратишда давом этади. Бу эса мамлакатимизда фаолият кўрсатаётган мутахассис ва ходимлар зиммасига бугунги ва эртанги кун талабларидан келиб чиққан ҳолда янги вазифаларни юклаш билан бирга, масъулиятини ошириш, янада фол иш олиб бориш лозимлигини тақозо қилади.

Олимжон АКИЛОВ,
Олий Мажлис Қонунчилик палатасидаги
ЎзМДП фракцияси аъзоси:

куни бўлиб ўтган Олий Мажлис палаталарининг қўшма мажлисидаги маърузасида белгиланган вазифаларни алоҳида эътироф этиш жоиз. Ушбу Концепцияда илгари сурилган гоё ва фикр-мулоҳазалар мустақиллигимизни янада мустаҳкамлаш, халқимизнинг фаровон келажагини таъминлаш, юртимизни тараққий этган мамлакатлар қаторига олиб чиқишда муҳим омил бўлиши шубҳасиз. Унда белгиланган вазифаларни аҳолининг турли қатламлари орасида кенг тушултириш муҳим аҳамият касб этади.

Иккинчи муҳим жиҳатлардан бири, бу – кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликка алоҳида

эътибор берилаётганидир. Зеро, халқимиз, миллатимизнинг қон-қонига сингиб кетган ноёб ва эзгу фазилат – тадбиркорлик, ишбилармонликни бундан кейин ҳам изчил давом эттириш, бу борадаги қонунчиликни янада мустаҳкамлаш асосий вазифалардан бири бўлиб қолади. Президентимиз алоҳида эътироф этганидек, ушбу мақсадлар замирида энг аввало ёш авлодни муносиб тарбиялаш, билимли, ҳар томонлама соғлом инсонлар қилиб вояга етказиш вазифаси туради. Зеро, баркамол, билимли инсонларгина юрт тақдири, равнақи йўлида муносиб хизмат қилади.

Анвар МИРЗАЕВ,
ЎзМДП Самарқанд вилоят кенгаши
Ижроия қўмитаси раиси вазифасини бажарувчи:

Давлатимиз раҳбари Ислон Каримовнинг Конституциямиз қабул қилинганлигининг 18 йиллигига бағишланган тантанали маросимдаги маърузаси бутун мамлакатимиз аҳли қатори вилоятимизнинг барча туман ва шаҳар кенгашларида ҳам кенг ўрганиб, тегишли вазифалар белгиланмоқда. Партиядошларимиз 2011 йили “Кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик йили” деб эълон қилинганини эълан маънуияти билан қўтиб олишди.

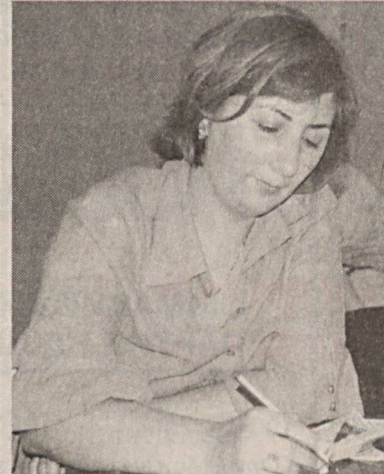
Ҳеч кимга сир эмаски, кичик

бизнес ва хусусий тадбиркорлик мамлакатимиз иқтисодий-тида муҳим ва салмоқли ўрин тутди. Хусусан, партияимизнинг сайловолди Ҳаракат дастурида ҳам маҳаллий ишлаб чиқарувчиларни ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш, уларга зарур шароитлар яратиш ва касана-чиликни ривожлантириш кўзда тутилган. Шу боис, партия ташкилотлари ва депутатларимиз маҳаллий ишлаб чиқарувчилар, кичик бизнес вакиллари, касана-чилар, халқ усталари ва хунарамандлар манфаатларини

ҳимоя қилишда барча давлат ва нодавлат ташкилотларига яқиндан ёрдам беришни янада кучайтиришлари зарур.

Дилбар РАШИДОВА,
ЎзМДП МК Ижроия қўмитаси аъзоси:

Мухтарам Президентимиз Ислон Каримовнинг мамлакатимизнинг модернизация қилиш йўлини изчил давом эттириб, янада чуқурлаштиришга қаратилган маърузалари иш фаолиятимиз учун дастурий-амал бўлиши шак-шубҳасиз-

дир. Юртбошимиз ўз маърузаларида истиқлол йилларида демократик ҳуқуқий давлат барпо этиш, фуқаролик жамиятини шакллантириш йўлида эриш-аётган ютуқларимиз замирида асосий қонунимизда кўзда тутилган ҳуқуқ ва тамойиллар мужассам эканлигини алоҳида таъкидлади.

Халқимиз ва мамлакатимиз ҳаётидан мустаҳкам жой олган анъанага кўра давлатимиз раҳбари 2011 йили “Кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик йили” деб эълон қилишнинг барча-мизда мамнуият уйғотди. Президентимиз сўзлари билан айтганда, тадбиркорлик, ишбилармонлик халқимизнинг, миллиятимизнинг қон-қонига, суяк-

суягига сингиб кетган ноёб ва эзгу фазилатдир. Миллий анъана ва қадриятларимизни тиклаш ва ҳимоя қилишни ўз дастурий мақсади сифатида белгиланган партияимиз тадбиркорликка ҳам халқимизнинг бебаҳо қадрияти сифатида қарайди. Шу боис, бозорларимизни рақобатбардор ва сифатли бўлган маҳаллий маҳсулотлар билан тўлдириш ва аҳоли, айниқса, ёшларимизни иш билан таъминлашга кўмаклашишни янада кучайтириш партияимиз олдида турган муҳим вазифалардан бири ҳисобланади.

Биз ҳозирда ҳам бу борада амалга оширилаётган ишларимиз ва режаларимизни белгилаб олишга киришдик.

ФРАКЦИЯ ЙИГИЛИШИ

ДАВЛАТ БЮДЖЕТИ ИЖРОСИ

ДЕПУТАТЛАР ТОМОНИДАН МУҲОКАМА ҚИЛИНДИ

(Давоми.
Боши 1-бетда)

Бундан ташқари жорий йилнинг тўққиз ойида кичик бизнеснинг ялпи ички маҳсулотдаги улуши 48,5, саноатда 18,7, бандлик соҳасида 74,4 фоизни ташкил этди. Кичик бизнесда саноат ишлаб чиқариш ҳажмининг ўсиш суръатлари 124,1 фоизга тўғри келмоқда.

Шунингдек, хизмат кўрсатиш ва сервис соҳасини ривожлантириш дастури изчил амалга оширилиши натижасида жорий

йилнинг 9 ойида пуллик хизматлар ҳажми ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 10,3 фоизга ўсди. Ялпи ички маҳсулотда эса ушбу соҳа улуши 48,6 фоизга ўсди.

2010 йилда иш ўринлари ташкил этиш ва аҳоли бандлигини таъминлаш дастури доирасида ҳисобот даврида 784,9 мингта янги иш ўрни яратилди. Шундан 502,4 мингдан ортиғи қишлоқ жойларига тўғри келади.

Йиғилишда сўз олган фракция аъзолари мазкур масалага Ўзбекистон “Миллий тикланиш” демократик партияси позицияси

ҳамда электроти манфаатларидан келиб чиқиб ёндашди. Жумладан, таълим муассасалари таъминоти ва уларни ривожлантириш, маданият, спорт ва оммавий ахборот воситалари, илм-фани янада тараққий эттириш, миллий хунарамандчилик, хусусан, касана-чиликни қўллаб-қувватлаш учун ажратилган харажатлардан самарали фойдаланиш бўйича бир қатор саволлар берилди ҳамда фикр-мулоҳазалар ва амалий тақлифлар ўртага ташланди.

Шунингдек, депутатлар давлат томонидан ажратилаётган бюджет маблағларини мақсадли ишлатилишини таъминлаш ва бюджет интизомига риоя этиш устидан назоратни кучайтириш борасида ҳам ўз фикрларини баён этишди. Йиғилишда қўрилган масалалар юзасидан фракция нуктаи назари ишлаб чиқиқилиб, тегишли қарор қабул қилинди.

Қамолддин САЙДУЛОВ,
“Milliy tiklanish” мухбири

«МАТБУОТ ТАРҚАТУВЧИ» АК

2011 йил

вақтли матбуот нашрларига обуна давом этмоқда.

Тел: (8-371) 233-75-49

сайт: www.akmt.uz, e-mail: info@akmt.uz

ПАРТИЯ ҲАЁТИ

ЮЗМА-ЮЗ

ЭЛЕКТОРАТ БИЛАН ҲАМНАФАСЛИК

ФАОЛИЯТ МЕЗОНИГА АЙЛАНМОҚДА

(Давоми.
Боши 1-бетда)

Олий Мажлис Қонунчилик палатаси депутати, ЎзМТДП МК Ижроия Қўмитаси раиси Ахтам Турсунов **Ургут** туманида ўтказган учрашувларида сайловчиларга мамлакатимизда амалга оширилаётган ислохотларнинг бориши, айти пайтда муҳокама қилинаётган янги қонун лойиҳалари, қабул қилинаётган Фармон ва Қарорлар, фракциянинг парламентдаги фаолияти юзасидан ахборот берди. Хусусан, Президентимиз Ислам Каримовнинг 2010 йил 12 ноябрда Олий Мажлис Қонунчилик палатаси ва Сенатининг қўшма мажлисидаги маърузаси мазмун-моҳияти ҳамда унда белгиланган вазифалар тўғрисида атрофлича тушунтириш берди.

– Давлатимиз раҳбари томонидан олга сурилган мазкур Концепция юртимиз ҳаётида том маънода тарихий аҳамиятга молик воқеа бўлди, – деди партия раҳбари. – Айтиш жоизки, чуқур таҳлилларга асосланган, кенг қамровли мазкур Концепция мамлакатни демократлаштириш ва модернизация қилиш бўйича танлаган йўлимизда навбатдаги янги қадам бўлиши шубҳасиз. Шундай экан, Концепцияда белгилаб берилган вазифаларни ҳаётга татбиқ этишда ҳар биримиз фаол иштирок этишимиз лозим. Узаро мулоқотларга бой бўлган учрашувларда иштирокчилар ўзларини қизиқтирган саволларга жавоб олишди.

Олий Мажлис Қонунчилик палатаси Спикери ўринбосари, ЎзМТДП фракцияси раҳбари Улугбек Мухаммадиевнинг **Яккабўғ** туманидаги сайловчилар билан учрашувларида асосий эътибор ҳудудий муаммолар ҳамда амалдаги қонунлар ижросини таъминлаш масалаларига қаратилди. Бундан ташқари депутат Марказий Осиё минтақасидаги вазият ҳақида тўхталиб, сайловчиларга Президентимиз

Ислам Каримовнинг Парламент палаталарининг қўшма мажлисидаги маърузаси асосида маълумот ва тушунчалар берди.

– Мамлакат ҳаётида муҳим ўрин тутадиган қонун ижодкорлиги билан шуғулланаётган депутатларнинг сайловчилар билан учрашувлари қонунларнинг янада мукамаллашувига хизмат қилади, – дейди **Нарпай** туман халқ таълими бўлими мудири Шухрат Саматов. – Буни биз Қонунчилик палатаси Фан, таълим, маданият ва спорт масалалари қўмитаси раиси Эркин Юсупов билан ўтказилган учрашувларда яна бир бор ҳис қилдик.

Нарпай туманида ўтган учрашувларда депутат 2011 йилни “Кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик йили” деб номланганлиги муносабати билан туман аҳолиси, айниқса, битирчи синф ўқувчиларини қасбга йўналтириш, бандлигини таъминлаш, кичик ва хусусий корхоналарга сармоя ажратиш, замонавий ускуналар воситасида маҳаллий маҳсулотлар ишлаб чиқаришни кўпайтириш

борасида сўз борди.

Қонунчилик палатаси депутати, ЎзМТДП фракцияси аъзоси Арслон Эшмуродов **Айбон ва Миришкор** туманларининг Пахтазор, Таллимаржон, Помук, Махтумқули ҳамда Чандир ҚФЙ аҳолиси билан учрашувлар ўтказди. Иштирокчиларга бугуннинг долзарб масалалари, хусусан, Қонунчилик палатасида тайёрланаётган кўплаб қонун лойиҳалари тўғрисида тушунтириш берди. Депутат “Баркамол авлод йили” Давлат дастури ижроси билан боғлиқ қонунчилик ва норматив-ҳуқуқий базани янада такомиллаштириш ва мустаҳкамлаш борасида Қонунчилик палатасида олиб борилаётган ишлар, мамлакатимизда ёшларга яратилаётган кенг имконият ва баркамол авлодни воёга етказиш борасида қилинаётган ишларга баътафсил тўхталиб.

Қабул қилинаётган қонунлар мазмун-моҳиятини кенг жамоатчиликка етказиш, улар ижроси устидан жойларда парламент назоратини олиб бориш, фуқароларнинг ҳуқуқ

ва манфаатларини ҳимоя қилиш бугунги куннинг муҳим масалаларидан ҳисобланади.

Маълумки, Президентимизнинг Олий Мажлис Қонунчилик палатаси ва Сенатининг қўшма мажлисидаги “Мамлакатимизда демократик ислохотларни янада чуқурлаштириш ва фуқаролик жамиятини ривожлантириш Концепцияси” ҳамда Ўзбекистон Республикаси Конституцияси қабул қилинганининг 18 йиллигига бағишланган тантанали маросимдаги “Мамлакатимизни модернизация қилиш йўлини изчил давом эттириш – тараққиётимизнинг муҳим омиллари” деб таъкидланганлиги

қўшма маърузалари юрtdошларимиз томонидан катта қизиқиш билан қарши олинди. Жумладан, 41-Тошбулоқ сайлов округидан сайланган депутат, ЎзМТДП фракцияси аъзоси Шухрат Деҳқоновнинг **Наманган ва Мингбулоқ** туманларида жойида хал этилди ва тегишли тушунтиришлар берилди.

шувлар мобайнида Олий Мажлис Қонунчилик палатасидаги қонун ижодкорлиги фаолияти юзасидан яқин бир йил мобайнида амалга оширилган ишлар, бу борада сиёсий партиялар фракцияларининг соғлом рақобатга асосланган ўзаро кураши хусусида ҳам сайловчиларга ҳисобот берди. Хусусан, Ўзбекистон “Миллий тикланиш” демократик партиясининг Олий Мажлис Қонунчилик палатасидаги фракцияси аъзолари олиб бораётган савб-ҳаракатлар, партиянинг сайловолди платформасида кўзда тутилган мақсад-муддаоларни рўёбга чиқариш, партия электорати манфаатларини қонунларда ифода этилиши борасида ҳам фикр-мулоҳазалар билдирди. Бундан ташқари учрашувларда “Баркамол авлод йили” Давлат дастури доирасида амалга оширилган ишлар ҳам атрофлича таҳлил этилди.

“Темирйўлчилар” сайлов округидан Олий Мажлис Қонунчилик палатасига сайланган депутат Азамат Зиёнинг **Бектемир** туманидаги “Бинокор”, “Нурафшон” маҳалла фуқаролари билан ўтказган учрашуви самарали кечди. Уларда Ўзбекистон Республикаси Конституцияси қабул қилинганининг 18 йиллиги муносабати билан ташкил этилган тантанали йиғилишда Давлатимиз раҳбари Ислам Каримовнинг маърузаси ҳамда унда кўтарилган асосий масалалар, янги 2011 йилни “Кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик йили” деб номланганининг мазмун-моҳияти тўғрисида гапирди. Шунингдек, депутат иштирокчиларни қизиқтирган саволларга атрофлича жавоб берди.

Жойларда депутатларнинг сайловчилар билан ўтказилган учрашувларида тегишли туман ва шаҳар ҳокимликлари вакиллари, маҳаллий кенгашлар депутатлари, шунингдек халқ таълими, соғлиқни сақлаш, меҳнат ва ижтимоий таъминот, ҳуқуқ тартибот идоралари масъул ходимлари иштирок этди. Бунинг натижасида сайловчилар томонидан кўтарилган айрим ҳудудий муаммолар жойида хал этилди ва тегишли тушунтиришлар берилди.

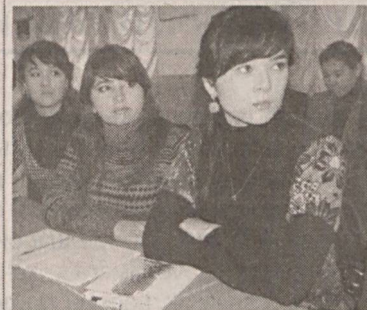
Камолиддин ХОТАМОВ,
“Milliy tiklanish” мухбири

168 СОАТ:
ЎЗМТДП ТАШКИЛОТЛАРИДА

АЁЛЛАР ФАОЛЛИГИНИ ОШИРИШ

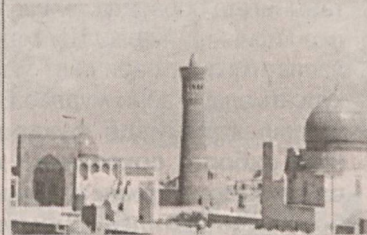
БУГУННИНГ ТАЛАБИ

ТОШКЕНТ.

ЎзМТДП “Аёллар қаноти” томонидан “Хотин-қизларнинг давлат ва жамият бошқарувидаги иштироки” мавзусида илмий-амалий семинар бўлиб ўтди. Унда сўзга чиққанлар хотин-қизларда лидерлик фазилатларини аниқлаш, такомиллаштириш ва ривожлантириш, ёш талаба-қизларни келажақда оила ва жамиятда муносиб ўрин эгаллашларига кўмаклашиш, соғлом турмуш тарзини шакллантириш ва тарғиб қилишга алоҳида эътибор қаратди. Қизгин савол-жавобларга бой тарзда ўтган мазкур семинар аёлларнинг жамият бошқарувидаги иштироки ва фаоллигини оширишда ўзига хос аҳамият касб этиши шубҳасиз.

БУХОРО.

ЎзМТДП Шофиркон туман кенгаши ташаббуси билан “Хорин” МФЙда “Юксак маънавиятли оила орқали юксак тараққиёт сари” мавзусида тадбир ўтказилди. Унда туман хотин-қизлар қўмитаси вакиллари, маҳалла фуқаролари, мактаб директорлари, ёш оила вакиллари ва партия фаоллар иштирок этди.

– Мамлакатимизда истиқлолнинг дастлабки кунларидан ёш оилаларнинг жамиятда муносиб ўрин эгаллашларига алоҳида эътибор қаратилмоқда, – деди “Хорин” маҳалла фуқаролар йиғини раиси Х.Нарзуллаев. – Шунингдек, уларга барча соҳаларда кенг имкониятлар берилмоқда. Бу юксак маънавиятли, замон талабларига мос оилалар вужудга келишига хизмат қилади. Тадбир қизгин савол-жавобларга бой ва самимий руҳда ўтди.

СИРДАРЁ.

ЎзМТДП Сирдарё вилоят кенгаши “Аёллар қаноти”, “Қамолот” ЁИХ Гулистон шаҳар кенгаши, ФЖУИ вилоят минтақавий ахборот таҳлил маркази ҳамкорлигида “Хотин-қизларнинг оила ва жамиятдаги ўрни: ҳуқуқий кафолатлари ва уларнинг амалиётда қўлланилиши” мавзусида давра суҳбати ташкил этилди. Унда ЎзМТДП Сирдарё вилоят кенгаши “Аёллар қаноти” фаоллари, вилоят хотин-қизлар қўмитаси вакиллари, “Қамолот” ЁИХ Гулистон шаҳар кенгаши ходимлари ва Гулистон тиббиёт коллежи жамоаси иштирок этди. Тадбирда таъкидланганидек, бугунги кунда Сирдарё вилоятида ЎзМТДПнинг 2807 нафар аъзоси бўлиб, шундан 994 нафари, яъни 35,5 фоизини хотин-қизлар ташкил этади. Бундан қўриниб турибдики, партия сафида жамоатчи ва ташкилотчи опасингилларимиз сони салмоқли. Улар фуқаролик жамияти шаклланишида иштирок этиб, ўз олдига қўйган мақсад сари илдам қадам ташламоқда.

ЎЗ МУХБИРИМИЗ

ЎЗ-ЎЗИНИ ТАНКИД

Мамлакатимиз Президентининг Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси ва Сенатининг қўшма мажлисида “Мамлакатимизда демократик ислохотларни янада чуқурлаштириш ва фуқаролик жамиятини ривожлантириш концепцияси” мавзусидаги маърузасида билдирилган фикрлар ва илгари сурилган ғоялар **ЎзМТДП, хусусан, партиянинг маҳаллий кенгашлардаги депутатлик гуруҳлари зиммасига улкан масъулият юклайди.**

Юртимиз тараққиётининг янги босқичга кўтарилиш жараёни партиядошларимиз ва ундан сайланган ҳар бир депутатга ўз фаолиятини танқидий баҳолаб, қайта кўриб чиқишни тақозо этаётган. Ўринли савол туғилади: хўш, партияимиздан маҳаллий кенгашларга сайланган депутатларимиз ва уларни бирлаштирган депутатлик гуруҳлари бугун зиммасига юклаган масъулиятни қай даражада ҳис этаётганлар? Сайловчилар ишончини оқлаш ва электорат манфаатини ҳимоя қилиш борасида қандай ишлар қилинди? Миллат тақдири, юрт келажагига дахлдор бўлган бу масъулиятли вазифаларни ҳал этишда уларнинг куч-қуввати, салоҳияти етарлими? Биз ушбу саволларга жавоб топиш мақсадида Гулистон шаҳри ва Сардоба туманидан маҳаллий кенгашларга сайланган депутатлар фаолиятини ўргандик.

Бугунги кунда Сардоба туманида партияимизнинг 200 нафар аъзоси бўлиб, 10 та

ДЕПУТАТЛИК ГУРУҲИ КУЧЛИ БЎЛСА

ПАРТИЯ ЭЛЕКТОРАТИ МАНФААТЛАРИ САМАРАЛИ ҲИМОЯ ҚИЛИНАДИ

бошланғич партия ташкилоти фаолият кўрсатмоқда. Аҳолиси ва ҳудуди жиҳатидан Сирдарё вилоятидаги йирик туманлардан саналган Сардоба бор-йўғи 10 та БПТ фаолият кўрсатишини асло оқлаб бўлмайди. Тан олиш керак, кейинги йилларда ушбу туманда партиявий ишлар сулғишга кетди. Бу маҳаллий кенгашларга ўтказилган сайловлар натижасидан ҳам кўринади. 2004-2009 йилларда туман кенгашига 5 нафар депутат партияимиздан сайланган эди. Ўтган йилги ўтказилган сайловларда эса бор-йўғи 2 нафар партиядошимиз туман кенгаши депутати ваколатини кўлга киритди. Мана шу рақамнинг ўзгариши туман кенгаши ва ундан сайланган депутатлар фаолиятига кенг жамоатчилик томонидан берилган ҳолис баҳони аниқлатади.

Маълумки, тумандаги партия электорати муаммоларини ҳал этишда, маҳаллий кенгашларга сайланган депутатларнинг ўрни катта. Яъни, депутат ташаббускор, изланувчан бўлса, эл-юрт дардини ўз дарди деб билса, электорат манфаатини ҳимоя қилса, унинг ҳам, партия ташкилотларининг ҳам омма орасидаги нуфузи юқори бўлади. Аммо Сардоба туман кенгаши ва партияимиздан маҳаллий кенгашларга сайланган депутатларнинг бундай савб-ҳаракатлари сезилмайди. Депутатлар сайланган шу ҳудудларда кўтарилган муаммолар юзасидан қандай амалий ишлар қилинган-

лиги ва уларнинг ечими бўйича керакли ташкилотларга мурожаат этганлиги ҳақида аниқ маълумотлар йўқ. Улар томонидан туман кенгаши сессияларида қўрилиши лозим бўлган масалалар юзасидан бирон бир чора-тадбир ишлаб чиқилмаган. Бу эса туман кенгашининг депутатлар билан алоқани узиб қўйганлиги ёки аксинча ҳолатдан далolatдир.

Шунингдек, Гулистон шаҳрида ҳам 2004-2009 йилларда 8 нафар партиядошимиз шаҳар кенгашига депутат этиб сайланган эди. Ҳозир эса 5 нафар ЎзМТДП аъзолари халқ депутатлари шаҳар кенгашига депутат этиб сайланди. Аввалги сайловларда шаҳар ҳудудидан 2 нафар партиядошимиз халқ депутатлари вилоят кенгашига депутат этиб сайланган бўлса, ўтган йилги сайловда партияимиздан кўрсатилган биронта ҳам номзод вилоят кенгашига сайланмади.

Бу билан туман ёки шаҳар партия ташкилоти ва депутатлар умуман ишламаяпти, демократик эмасмиз. Партияимиздан шаҳар ва туман кенгашига сайланган депутатлар орасида электорат манфаатини самарали ҳимоя қилаётган, билимли қатъиятли ва ташаббускор депутатларимиз, партиядошларимиз кўп. Аммо улар орасида номигагина депутат бўлиб олиб, партия ташкилоти билан алоқани бутунлай узиб қўйганлари ҳам йўқ эмас.

Анорбой НОРКУЛОВ,
“Milliy tiklanish” мухбири

АНЖУМАН

ЎзМТДП Андижон вилоят кенгаши “Ёшлар қаноти” ташаббуси билан “Миллий қадриятларимиз – миллий манфаатларимиз асоси” мавзусида семинар ўтказилди. Унда Олий Мажлис Қонунчилик палатаси депутати Қ.Одилов, ЎзМТДП МК масъул ходимлари, халқ депутатлари вилоят, шаҳар, туман кенгаши депутатлари, вилоятдаги йирик корхона ва ташкилот раҳбарлари, партия “Ёшлар қаноти” етакчилари ҳамда бир гуруҳ ёшлар иштирок этди.

МИЛЛИЙ ҚАДРИЯТЛАРИМИЗ

МИЛЛИЙ МАНФААТЛАРИМИЗ АСОСИ

Тадбирда ЎзМТДП Андижон вилоят кенгаши Ижроия қўмитаси раиси Комилжон Отахонов маъруза қилди. Нотик асосий эътиборни партия дастурий мақсад ва вазифаларини амалга оширишда “Ёшлар қаноти”нинг ўрни ва ролига қаратди.

– Ёшларга эътибор келажакка пойдевор бўлиб хизмат қилади. Шу маънода мамлакатимизда ёшларни жисмонан ва маънан баркамол этиб тарбиялаш борасида олиб борилаётган ишлар тизимли ва босқичма-босқич амалга оширилмоқда, – деди нотик. – Партияимиз ёшларнинг сиёсий фаоллигини ошириш, бугунги кунда мамлакатимизда рўй бераётган ижобий ўзгариш ва ислохотлар тўғрисидаги билимларини янада бойитишга қаратилган чора-тадбирларни амалга оширишга интилоқда. “Ёшлар қаноти” ёшлар учун яратилаётган кенг имконият ва юксак эътибордан унумли. Фойдаланмоғи, партия олдига қўйган мақсадларни рўёбга чиқаришнинг асосий вазифаси, деб билимоғи лозим.

Тадбирда “Ёшлар қаноти” фаоллари меҳнат маҳсули бўлган миллий хунармандчи-

лик намуналари кўргазмаси ташкил этилди. Унда тўқувчилик, ҳайкалтарошлик, каштачилик, зардўзлик, миллий матолардан тикчилан либослар намоиши этилди. Кўргазма ташкил қилишдан мақсад ёшларни миллий қадриятларга садоқат руҳида тарбиялашга кўмаклашиш, каштачилик, зардўзлик, чеварчилик каби курслар ташкил қилиш орқали турли кўрик-танловларда қатнашишлари ва истеъодларини намоиши қилишга шароит яратишдан иборат бўлди.

– Бугунги анжуман ўзгача тарзда ўтди, – дейди Олтинқўл туман кенгаши “Ёшлар қаноти” етакчиси Мансур Алибеков. – Тадбирда кўтарилган долзарб мавзулар ёшларнинг сиёсий, ҳуқуқий билимларини ошириш билан бирга келгуси иш фаолиятларида ҳам ёрдам беради. Бундан ташқари анжуманда тенгдошларимиз томонидан яратилган хунармандчилик намуналари кўргазмасининг ташкил этилиши ёшларни миллий қадриятларимизга ҳурмат руҳида тарбиялашга хизмат қилади.

Камола АБДУВАЛИЕВА

«МАТБУОТ ТАРҚАТУВЧИ» АК

2011
ЙИЛ

вақтلىق матбуот нашрларига
обуна давом этмоқда.

Тел: (8-371)
233-75-49

сайт: www.akmt.uz,
e-mail: info@akmt.uz

ИЖТИМОЙ-СИЁСИЙ ҲАЁТ

ЖАРАЁН

ТАҲЛИЛ ВА ТАҚҚОС

ОММАВИЙ АХБОРОТ ВОСИТАЛАРИ,
ХУСУСАН ПАРТИЯ НАШРЛАРИ УЧУН ТАЪСИРЧАН УСУЛ(Давоми.
Боши 1-бетда)

Давлатимиз раҳбари мустақилликнинг дастлабки икки ўн йиллигида эришилган оламшумул ютуқларни, халқимизнинг онг-шурида, турмуш тарзида, жамият ва шахс муносабатларида рўй берган ўзгаришларни, ижтимоий йўналтирилган бозор иқтисодиётига асосланган очиқ демократик давлат ва фуқаролик жамиятини барпо этиш йўлида бугун қандай суръатлар билан ривожланиб бораётганимизни чуқур таҳлил қилиш билан бирга, давлат ва жамият тараққиётида янги сифат босқичига кўтарилиш, халқимизнинг ҳеч қандай кам бўлмаган фаровон турмушини таъминлаш, мамлакатда ижтимоий адолат принциплари тўла қарор топтиришга доир ҳаётнинг ўзи, мустақиллик йилларида эришган ютуқларимиз кун тартибига қўйётган масалалар юзасидан гоҳ муҳим тақлифларни ўртага ташлади.

Глобаллашув ва рақобат дунё микёсида кучайиб бораётган бир пайтда ҳар бир мамлакат дунё ҳам-жамиятида ўзи эгаллаб турган ўрнини ҳолис ва танқидий баҳолаши, ҳар томонлама чуқур ўйланган, ижтимоий-иқтисодий асослари пухта

жамият ва давлатнинг ахборот бора-сидидаги хавфсизлигини таъминлаш имконини берди. Бунинг натижасида миллий матбуотимиз саҳифаларида собиқ тузум шароитида мутлақо қўл урилмаган, ҳеч қим журъат этмаган, расман таъқиқлаб қўйилган мавзулар, танқидий мушоҳадалар, қиёсий таҳлиллار, ижтимоий-сиёсий шарҳлар пайдо бўлдики, бу ҳолат жамиятда демократик тамойиллар қарор топаётганидан далолат эди.

Аммо эътироф этиш керакки, матбуот фаолияти самарадорлигини таъминлаш борасида ҳали қўл ишлар қилиниши керак. Шу маънода давлатимиз раҳбарининг қўйидаги кўрсатмалари аини муддао бўлди: **“Мамлакатимизда фуқароларнинг ахборот соҳасидаги ҳуқуқ ва эркинликларини таъминлаш борасида амалга оширилган кенг қўламли ишларни танқидий баҳолаш эканмиз, муҳим бир масалага алоҳида эътибор қаратишимиз зарур, деб ўйлайман. Яъни бу ўринда гап оммавий ахборот воситалари ва давлат ҳокимияти органлари ўртасидаги муносабатларнинг устувор жиҳатларини тўғри белгилаш, жумладан, оммавий ахборот воситалари фаолияти устидан на-**

сий, маънавий маърифий наслрлар реклама материалларини чоп этишга зўр беради, асосий вазифадан чалғийди, ўзи истамаган ҳолда таҳририятга моддий ёрдам кўрсатаётган норасмий ҳомийларнинг таъсирга тушиб қолади, уларнинг буюртма мақолаларини эълон қилади. Бугун журналистика шу сиз ҳам ижодий ва тижорий йўналишга бўлиниб турган бир пайтда, соҳанинг хавфли тармоғи ҳисобланган буюртма журналистиканинг пайдо бўлиши матбуот мавқеини кескин пасайтириб юбориши, унга бўлган ишончни сувайтириши мумкин. Бу борадаги муаммолар “Оммавий ахборот воситаларини давлат томонидан қўллаб-қувватлаш қафолатлари тўғрисида”ги Қонуннинг қабул қилиниши билан ўз ечимини топади, деб ўйлаймиз.

Бугун оммавий ахборот воситалари таркибиде сиёсий партия ва ҳаракатлар таъсис этган наслрлар, гарчи сон жиҳатдан оз бўлсаларда, моҳият эътибори билан салмоқли ўринни эгаллаб турибди. Журналистика назарияси ва амалиётида “парламент ҳаётини ёритиш”, “партия матбуоти”, “матбуотда партиялараро рақобат мавзуси”, “партия матбуотида баҳс-мунозара этикаси”, “партиявий наслрларда ишлаш ва ижод қилишнинг ўзига хос хусусиятлари”, “парламент сайловини ёритиш” деган янги тушунчалар пайдо бўлди.

Биринчиси, журналистика кадрларини тайёрлайдиган олий ўқув юртларининг ўқув режаларида, оммавий ахборот воситалари фаолиятига доир тақлиф этилаётган қонунларнинг қабул қилиниши, партиялараро рақобатнинг кучайиши бу тушунчаларни янада тўлдириши табиий. Бу ҳолатдан, бизнинг фикримизча, қўйидаги икки вазифа келиб чиқади.

Биринчиси, журналистика кадрларини тайёрлайдиган олий ўқув юртларининг ўқув режаларида, оммавий ахборот воситалари фаолиятига доир тақлиф этилаётган қонунларнинг қабул қилиниши, партиялараро рақобатнинг кучайиши бу тушунчаларни янада тўлдириши табиий. Бу ҳолатдан, бизнинг фикримизча, қўйидаги икки вазифа келиб чиқади.

Бугун оммавий ахборот воситалари таркибиде сиёсий партия ва ҳаракатлар таъсис этган наслрлар, гарчи сон жиҳатдан оз бўлсаларда, моҳият эътибори билан салмоқли ўринни эгаллаб турибди. Журналистика назарияси ва амалиётида “парламент ҳаётини ёритиш”, “партия матбуоти”, “матбуотда партиялараро рақобат мавзуси”, “партия матбуотида баҳс-мунозара этикаси”, “партиявий наслрларда ишлаш ва ижод қилишнинг ўзига хос хусусиятлари”, “парламент сайловини ёритиш” деган янги тушунчалар пайдо бўлди.

лимиз шундай бойки, ҳар қандай аччиқ танқидни ҳам халқимизга хос вазминлик, донишмандлик билан ифодалаш мумкин.

Олий Мажлисининг қуйи палатасига ўтказилган сўнгги сайлов ақунарига тўғри қолади, уларнинг буюртма мақолаларини эълон қилади. Бугун журналистика шу сиз ҳам ижодий ва тижорий йўналишга бўлиниб турган бир пайтда, соҳанинг хавфли тармоғи ҳисобланган буюртма журналистиканинг пайдо бўлиши матбуот мавқеини кескин пасайтириб юбориши, унга бўлган ишончни сувайтириши мумкин. Бу борадаги муаммолар “Оммавий ахборот воситаларини давлат томонидан қўллаб-қувватлаш қафолатлари тўғрисида”ги Қонуннинг қабул қилиниши билан ўз ечимини топади, деб ўйлаймиз.

Аммо, шуни ҳам эътиборда тутиш керакки, масалан, “Ўзбекистон овози”, “Миллий тикланиш”, “XXI аср”, “Адолат” газеталарини оладиган бўлсак, бу наслрларни фақат партия аъзоларигина эмас, ижодкор зиёлилар, олимлар, ўқитувчи-мураббийлар, ёшлар, бошқа касб эгалари ҳам ўқишади. Бинобарин, газета ижодкорлари шу тоифа газетхонларни ҳам унутмасликлари керак. Маҳорат бўлса, партиянинг айрим маҳаллий етакчилари фаолиятидаги камчилик ва нуқсонларни, ўзибўларчилик, ҳафсаласизлиқни, номигагина ўтказилаётган саёз тадбирларни, одамлар қалбига етиб бормаётган қуруқ ва ҳиссиз маърузаларни ҳажв қилиш орқали ҳам газетани янада ўқишли, қизиқarli чиқариш мумкин.

келиш кучаяди. Тадбиркорлик ҳаракати йўлидаги сунъий говлар олиб ташланади. Соғлиқни сақлаш муассасаларини молиялаштириш, ўқитувчилар, тиббийда ҳордиқ газетасининг ойлик иш ҳақларини ошириш масаласи қайтадан кўриб чиқилади, ёш оилаларни уй-жой билан таъминлашнинг қонуний қафолатлари яратилади. Хотин-қизларнинг жамият ҳаётидаги ўрни янада ошади, солиқлар қамайтирилади, имтиёзлар кўпайтирилади. Турли назорат органлари бундан бўён одамларни бўлар-бўлмасга безовта қилмайдилар. Экин майдонларининг мелiorатив ҳолати яхшиланади, шўрхок ерлар қамаяди, ҳосилдорлик ошади, заҳарли кимёвий дори-лар ўрнига асосан маҳаллий ўғитлардан фойдаланилади. Атроф-муҳитни ифлослантираётган қорхоналарга нисбатан кескин қоралар кўрилади...

Булар — менинг телемуқотлар чоғи эшитганларимнинг бир қисми, ҳолос. Жойларда бўлиб ўтган озолаб, минглаб учрашувларда айтилган, ўқиб эшиттирилган, ишончли вакиллар томонидан янада бойитилган ваъдаларни қўшасак, номзодлар нақадар катта, масъулиятли ишга бел боғлашгани аён бўлади. Бу муаммолар устиде давлатнинг ўзи бош ислотхоти сифатида муттасил шугулланаётгани, уларнинг ечими Юртобшомизнинг маъруза ва нутқларида, меҳнат-кашлар билан учрашувларида аниқ-равшан кўрсатиб берилгангани, аини шу масалалар юзасидан Фармон, қарор ва дастурлар қабул қилинаётгани ҳаммамизга маълум бўлса-да, хурсанд бўламиз, ҳар ҳолда ният қилишми-да, деймиз. Бунинг учун, аввало, овоз беришми-ки керак. Негаки, деярли барча номзодларнинг дастурлари “Агар

мен сайловда ютиб чиқсам...” деб бошланади. Аммо ютиб чиқиш ҳаммага ҳам насиб этмайди. Номзод кўп, ўрин эса оз.

Сайланганлар депутатлик фаолиятларини бошлашади. Сайланмаганлар-чи, уларнинг дастурлари, ваъдалари нима бўлади? Шундоқ аjoyиб режалар, ниятлар қозғода, тарғибот варақаларида қилиб кетаверадимиз? «Сайлансам янги иш жойлари яратаман, қўшма қорхона ташкил қиламан, ичимлик суви муаммоларини ҳал қиламан», деган номзод, борди-ю сайланмаса, бу ишлардан юз ўгириши керакми? Кимдир «Ҳа энди ўтмагандан кейин нима қилади бошини қотириб?», дейиши мумкин. Маъзур тутасиз, ўтмагани мағлуб дейиш мантиққа тўғри келмайди. Баъзи округларда номзодлар интеллектуал даражалари, билим ва тажрибалари, ғайрат-шижоатлари жиҳатидан бир-бирларидан деярли қолишмасликларига ўзимиз гувоҳ бўлдик. Сайлов ўз номи билан сайлов, номзодлар нечоғли муносиб бўлмасин, фақат биттасига овоз берилди. Бундан қолганларига ишонсизлик билдирилди, деган ҳулоса келиб чиқмаслиги керак.

Яна юқоридеги саволга қайтамиз: хўш, «ўтмаганлар» нима қилиши керак? Ҳақ учун, миллат учун бирор бир фойдали иш қилиш одамнинг дилида, виждониде бўлса, депутатликка сайланмаса ҳам ишини билиб қилаверади. Бундай инсонлар бор ва биз улар билан ҳақли равишда фахрланамиз. Маълум манфаат, лавозим учунгина майдонга тушадиган одамлардан эса жамият учун фойда келиши қийин. Ушбу мулоҳазалар партия наслрларида хизмат қилаётган журна-

листлар учун қизикарли мавзу бўлади деб ўйид қиламан.

Партия наشري, табиийки, одамларнинг бўш вақтларини шунчаки банд қиладиган ҳордиқ газетаси эмас. Бундай газеталарнинг ҳар бир сониде партия ички ҳаёти, бошланғич ташкилотлар фаолияти, партия фаолларининг чуқур таҳлилий чиқишлари, ўз-ўзини танқид, назарий мақолалар, амалий мулоҳазалар, муштарийларнинг қуюнчақ мактублари бўлиши шарт, албатта. Аммо, шуни ҳам эътиборда тутиш керакки, масалан, “Ўзбекистон овози”, “Миллий тикланиш”, “XXI аср”, “Адолат” газеталарини оладиган бўлсак, бу наслрларни фақат партия аъзоларигина эмас, ижодкор зиёлилар, олимлар, ўқитувчи-мураббийлар, ёшлар, бошқа касб эгалари ҳам ўқишади. Бинобарин, газета ижодкорлари шу тоифа газетхонларни ҳам унутмасликлари керак. Маҳорат бўлса, партиянинг айрим маҳаллий етакчилари фаолиятидаги камчилик ва нуқсонларни, ўзибўларчилик, ҳафсаласизлиқни, номигагина ўтказилаётган саёз тадбирларни, одамлар қалбига етиб бормаётган қуруқ ва ҳиссиз маърузаларни ҳажв қилиш орқали ҳам газетани янада ўқишли, қизиқarli чиқариш мумкин.

Давлатимиз раҳбари тақлиф этган Концепциянинг тўла амалга ошиши мамлакатимиз ҳаётини янада демократлаштириш ва либераллаштиришга, фуқароларнинг ижтимоий-сиёсий фаоллигини оширишга, уларнинг сиёсий ва ҳуқуқий маданиятини юксалтиришга хизмат қилади. Бу мақсадга эришиш, энг аввало, мамлакат ва миллат келажига дахлдор бўлган ҳар бир кишининг, демакки, ҳар биримизнинг виждон ишимиз бўлмоғи керак.

Аҳмад ОҒАЛИЕВ

ТАҚДИМОТ

БОЛАЛАРБОП
КИТОБЛАР

Республика Болалар кутубхонасида болаларнинг маънавий бойлигини ошириш, китобга ҳавас уйғотиш мақсадида “Шарқ” нашриёти ҳамкорлигида нашр этирилган китоблар тақдимоти бўлиб ўтди.

Тадбирда Болалар кутубхонаси ва “Шарқ” нашриёти ходимлари, АРМ мутахассислари ва умумтаълим мактаби кутубхоначилари иштирок этди. Тадбирда болалар учун нашр этилаётган китобларнинг савияси, тилининг соддалиги, расмоннинг маҳорати катта аҳамиятга эга эканлиги алоҳида таъкидланди. Шунингдек, кутубхоналар ва Ахборот ресурс марказлари ҳамкорлигини мустаҳкамлаш лозимлиги эътироф этилди.

Мутахассисларнинг таъкидлашича, болалар учун мўлжалланган китоб бола руҳиятига яқин ва расмларга бой бўлиши зарур. Тадбирда “Шарқ” нашриётида болалар учун нашр этилган 400 дан ортиқ турли китоблар намойиш қилинди ва жорий йилда янги чоп этилган 50 та китобнинг тақдими бўлиб ўтди. Китоблар орасида А.Қодирийнинг “Меҳробдан чаён”, “Утган кунлар” романларининг янги тахрирдаси, пазандачилик сирлари, болаларбоп турли ҳикоя ва қиссалар, эртақ ва шеърый тўпламлар ўрин эгаллаган. Бугунги кунда кутубхонада 220 мингдан ортиқ турли-туман болаларбоп китоблар мавжуд.

Тадбир доирасида меҳмонлар кутубхонада болаларнинг китоб ўқишлари учун яратилган шарт-шароит, бадий ва турли жиҳдаги адабийётлар мажмуаси, электрон кутубхона ҳамда интернет тизимининг фаолияти билан яқиндан танишишди.

ИСТЕЪДОДЛИ
ЁШЛАР КЎРГАЗМАСИ

Германиянинг Берлин шаҳрида мамлакатимиздаги “Янги авлод форуми” болалар ижодиёти марказлари тарбияланувчиларининг ижод намуналаридан иборат “Болалар орзулари ва ҳаёллари” кўргазмаси очилди.

“Ўзбекистон Маданияти ва санъати форуми” жамғармаси ва Германия Федератив Республикасининг мамлакатимиздаги элчихонаси ҳамкорлигида ташкил этилган кўргазмадан ўрин эгаллаган асарлар болалар дунёсининг ранг-баранглиги, хис-туйғулари, истак ва орзу умидлари, ички гўзаллигини ёрқин рангларда ифода этганлиги билан аҳамиятлидир. Мамлакатимизда истеъдодли йигит-қизларни аниқлаш, уларнинг гоё ва ташаббусларини қўллаб-қувватлаш, рағбатлантиришга алоҳида эътибор қаратилмоқда. “Ўзбекистон Маданияти ва санъати форуми” жамғармаси, “Қамолот” ёшлар ижтимоий ҳаракати, “Келажак овози” ёшлар ташаббуслари маркази ҳамкорлигида ташкил этилаётган қатор лойиҳалар, тадбирлар ҳам юртимиз ёшларининг интеллектуал салоҳиятини юксалтириш, қобилият ва истеъдодини рўёбга чиқаришда муҳим дастуриламал бўлиб хизмат қилаётди. Кўргазманинг илк куниде иштирок этган 140 дан ортиқ меҳмонлар 6 дан 14 ёшгача бўлган ўзбек расмоларининг 20 дан ортиқ асарларидан баҳраманд бўлишди. Айниқса, Лера Образкованинг “Менинг жаннатдаги уйим”, Фарангиз Таштемированинг “Келажакка навоён”, Камола Ҳожимуродованинг “Истаклар дарахти” ва Акмал Каримовнинг “Худо одамни эшитида” деб номланган асарлари йиғилганларда катта қизиқиш уйғотди. Германиялик санъатшунос олимпиа Ангелина Юнгнинг сўзларига кўра, экспозицияга қўйилган асарларнинг юқори савияси кишини ҳайратга солади. Шуниси эътиборлики, болалар ўз ҳаётларини қозғода акс эттиришда етакчи расмоллик мактабларига хос қатор мураккаб услублардан ҳам фойдаланишган.

Кўргазма яқунланган, ушбу асарлар Мюнхен шаҳридаги “Little ART” болалар галереяси ташкилий қўмитаси манзилига юборилди. Галерея томонидан 2011 йилнинг охирида “Болалар нимага ишонади” деб номланган халқаро арт-лойиҳа ҳамда Европа ва Осиёнинг йирик шаҳарларида бутун дунё болалари асарларининг кўчма кўргазмасини ташкил этиш режалаштирилган.

“Туркистон-пресс”

«МАТБУОТ ТАРҚАТУВЧИ» АК

2011
ЙИЛвақтли матбуот наслрларига
обуна давом этмоқда.Тел: (8-371)
233-75-49сайт: www.akmt.uz,
e-mail: info@akmt.uz

МАЪНАВИЯТ

ТАРИХИЙ МЕРОС

ХАЗОРАСП — ХОРАЗМНИНГ ШАРҚИЙ ДАРВОЗАСИ

ТАРИХИЙ-МАДАНИЙ ЁДГОРЛИКЛАРНИ САҚЛАШ
БЎЙИЧА ҚИЛИНАЁТГАН ИШЛАРНИ ЯНАДА КУЧАЙТИРИШ ЗАРУР

(Давоми.
Боши 1-бетда)

Маълумки, ўзбек халқи узок даврларга бориб тақаладиган ўзининг бой тарихига эга. Хоразм ўлкасида миллоддан минг йиллар аввал овчилик, чорвачилик, суғорма деҳқончилик вужудга келган, йирик суғориш иншоотлари қурилган, монументал меъморчилик, тасвирий санъат, бадиий ҳунармандчилик ривожланган. Бу қадриятлар асрлар давомида тараққий топиб ва мукаммаллашиб борган.

Қадимги Хоразм дунёвий динлардан бўлмиш зардуштилик динининг марказларидан бири бўлган. Жаҳон илм-фанига бебаҳо ҳисса қўшган Ал-Беруний, Ал-Хоразмий, Чағминий, Замаҳшарий, Котиб Хоразмий, Ал-Ҳаммор, Ал-Масиҳий, Фахриддин Розий, Исмоил Журжоний каби

Хазорасп қалъаси мудофаа деворида ҳар 10-55 м. масофада ярим айланали буржлар мавжуд. Улардан шимолий қисмида 7 та, ғарбида 6 та, шарқий томонда 4 та, жанубида эса битта бурж сақланиб қолган. Ёдгорлиқнинг асосий дарвозаси жанубий девор ўртасида жойлашган бўлиб, кенглиги 8 метрдан иборат бўлган. Афсуски, бош дарвоза собиқ шўро ҳукмронлиги даврида XX асрнинг 20-йилларида бузиб ташланган. Аммо унинг XIX аср охирида рус миссионерлари томонидан туширилган фототасвири сақланиб қолган.

Хазорасп Жанубий Хоразмнинг шарқий дарвозаси бўлиб, унинг вужудга келиши ва шаклланишининг аниқ тарихий санаси тўғрисида тадқиқотчилар ўртасида ягона илмий сана мавжуд эмас. Бу қадимий қалъа тарихига оид илк ёзма маълумотлар

билан Хоразм Маъмур академи-ясининг қайта ташкил қилиниши кўплаб тарихий қадриятлар қатори Хазорасп шаҳрининг пайдо бўлиши ва ривожланиш тарихини ҳар томонлама ўрганиш соҳасида ҳам янги даврни бошлаб берди. Мустақиллик йилларида етакчи археолог олимлар томонидан Хазораспни археологик тадқиқ қилишга жиддий киришилди. Ҳумладан, ёдгорлиқнинг жанубий қисмида жойлашган Жомеъ масжиди яқинида ва қалъа деворининг шимоли-ғарбий бурчаги ички қисмида археологик тадқиқотлар олиб борилиши натижасида шаҳарнинг аниқ тарихий ёшани аниқлаш имконини берадиган янги қимматли ашёвий маълумотлар қўлга киритилди. Археологик ашёлар шаҳарнинг барпо бўлиш даврлари тарихини қуйидагича тасвирлайди:

1-қурилиш даврида Хазорасп қалъасини йўлак кенглиги 2 м. бўлган икки қаторли пахса девор ўраб олган бўлиб, унинг қалинлиги 7 метрни ташкил этган. Девор тўғри бурчақли, кенглиги 50 см. пилыстрга эга, унинг марказида япроқсимон шинак жойлашган.

2-қурилиш даврида пахса девор устига квадрат шаклида хом гиштдан баландлиги 1,5 м. девор қурилган (45х45х14, 44х44х12, 40х40х10 см). Жануби-шарқий бурчагида арк қад кўтарган йўлак қум билан тўлдирилган.

3-қурилиш даврида квадрат гишти деворга пахсадан свод (равок) девор қурилиб, ташқи ва ички девор бирлаштирилади, натижада ёпиқ йўлак ҳосил бўлган. Йўлак ҳажмида ўзгариш сезилмайди. Ташқи томонидан пахса блок тарзида қўшимча девор қурилган.

4-қурилиш даврида ташқи деворга қалинлиги 50-70 см. пахса девор уланиб қурилади, натижада девор ва буржлар маҳобатли кўриниш олади. Хазораспнинг ташқи деворида шайбонийлар ва кўнғиротлиқлар сулоласи даврида таъмирлаш ишлари олиб бо-

Айниқса, вилоятнинг Хазорасп туманида ўтмишдан қолган тарихий обидаларни асраш ва ўсиб келаётган ёш авлод қалбида меҳр-муҳаббат ҳиссини уйғотиш ишлари пайсалга солинмоқда. Бу соҳада энг аввало, туман ҳокимлиги, халқ депутатлари Хазорасп туман кенгаши депутатлари қатъият кўрсатиб, фуқаролар йиғинлари, жамоат ташкилотлари, хусусан, ЎзМТДП Хоразм вилоят ва туман кенгаши фаоллиқни қўлга олмақлари лозим.

рилганлиги излари ҳанузгача қалъанинг девор ва буржларида ўз ифодасини топган.

Археологик қазималар натижасида олинган янги ашёларнинг таҳлилига кўра Хазораспнинг пайдо бўлиши миллоддан аввалги VII аср билан белгиланган. Шу сабабдан тадқиқотчилар томонидан илгари сурилган шаҳарнинг таҳминий қалъаси санаси кейинги археологик қазималар туфайли маданий қатлам материк юзасига етказилсагина янада қадимийлашиши эҳтимолдан узоқ эмас.

Хазорасп Хоразмнинг қадимий маданият марказларидан бири бўлиб, у ўзига хос қалъа – истеҳком ҳисобланган. Кўпчилик қалъалар каби Хазорасп ҳам ташқи ва ички қисмлардан иборат бўлган. Қалъанинг ташқи қисми деворлари XX асрнинг 50-йилларига қадар қолган. Кейинчалик девор қолдиқлари қалъа атрофидаги сунъий қўл-хандақни қўйиш учун ишлатилган. Афсуски, шундан кейин ташқи қалъа-

дан ном-нишон қолмаган.

Тарихдан маълумки, VIII аср бошларида (712 йил) араб лашкарбониси Қутайба ибн Муслим Хоразмни босиб олади ва бу дёрда Ислом дини тарқала бошлайди. Шундан кейин араблар олдинги оташпарастлик динига алоқадор жой номлари, маросим ва удумларни йўқ қилади. Кейинчалик Хазорасп номи ҳам Сулаймон пайғамбар ва унинг афсонавий отлари номи билан боғлаб, «Хазорасп» - «Минг от» шаклида ишлатила бошланади. Мана минг йилдан ортиқ вақтдан бери Хазорасп қалъаси шу ном билан бутун дунёга машҳурдир. Хазорасп тарихига оид маълумотлар X аср араб тарихчилари ва Абу Райҳон Беруний асарларида қайд этилган.

Хазорасп маълум бир даврларда Хоразмнинг пойтахти бўлиб турганлиги тарихдан маълумдир. VIII аср ўрталарида Хоразмда ҳукмронлик қилган Абу Муҳаррам Муҳаммад Музробшоҳ Хоразмий Хазораспни ўзига пойтахт қилган.

Уаббосий халифаларнинг ҳукмронлигини мустаҳкамлаш йўлида буюк саркарда Абу Муслим лашкарида фаолият кўрсатиб, 775 йилда Хазораспда вафот қилади ва ўша ерга дафн қилинади. Шаҳарнинг асосий қабристони ҳам унинг номи билан «Шоҳбобо», «Шоҳпир» деб аталади. Бу табаррук қадимжо аҳоли томонидан зиёратгоҳга айлантирилган.

1835-1842 йилларда Хазораспда ҳокимлик қилган Раҳимқулихон 1841 йилда Хазораспда Урта Осиёда ягона бўлган ойнаванд нақшли мадраса ва сарой қурди. Шаҳарнинг «Чорсу» қисмида усти ёпиқ савдо راستалари ҳам бўлган. Афсуски, бу тарихий обидалар шўролар ҳукмронлигининг дастлабки йилларида бузиб ташланди, шаҳар Жомеъ масжиди маънавиятимиз даргаларидан бири ҳисобланган Машарифжон пирнинг хонақоҳи – «Пирнинг қўши» ва қаландархоналар савдо қорхоналарининг омборхоналарига айлантирилди. 2002 йилда қалъа ичидagi Жомеъ масжидида жойлашган туман савдо ташкилотининг омборхонаси тугатилиб, таъмирлаш ишлари бошлаб юборилди. Афсуски, бу ишлар кўп ўтмай тўхтаб қолди. Хатто масжиднинг йиғирмадан ортиқ қадимий нақшли устунлари ҳам ғойиб бўлди.

Хозирги кунда тарихий обидаларни қайта тиклаш ва таъмирлаш бўйича қатор тадбирларни амалга ошириш кўзда тутилмоқда. Ўзбекистон Республикаси Маданият ва спорт ишлари вазир-

МИЛЛИЙ ҲУНАРМАНДЧИЛИК

ҲУНАРЛИ КИШИ ХОР БЎЛМАС

Мамлакатимиз мустақилликка эришгач барча соҳалар сингари миллий ҳунармандчилигимизни ривожлантириш, унинг йўқолиб бораётган йўналишларини қайта тиклаш каби масалаларга жиддий эътибор қаратилмоқда. Бу борада «Хунарманд» уюшмасининг Қашқадарё вилоят бошқармаси томонидан бир қатор амалий ишлар ҳаётга татбиқ этилаётир. Бугунги кунда «Хунарманд» уюшмасига аъзо бўлган ҳунармандлар сони 650 нафарни ташкил этиб, улар миллий ҳунармандчилигимизнинг 21 йўналиши бўйича фаолият олиб боришмоқда.

«Баркамол авлод йили» Давлат дастури доирасида ёшларга миллий ҳунармандчилигимизнинг турли йўналишларини ўргатиш мақсадида вилоятда 24 та «Уста-шогирд» мактаби иш бошлади. Шу кунгача ана шундай мактабларда 120 нафар йигит-қиз ўқиб чиқиб, ўз йўналишлари бўйича фаолият юритиб келмоқда.

Биргина Касби тумани Касби қишлоғида туғилиб, ота мерос касбини қилиб келаётган уста-куллол Ўктам Аминовни воҳада ҳамма танийди. Унинг қўлида таҳсил олган шогирдлари нафақат вилоятда, балки республиканинг турли ҳудудларида фаолият юритаётганлиги уста-куллолнинг ютуғидир.

- Бу ҳунар менга ота мерос. Мен бу

касбини давом эттираётган еттинчи авлод ҳисобланаман, - дейди Ўктам кулол. - Қадимдан қишлоғимизда кулолчилик яхши ривожланган бўлиб, қишлоғимизнинг нариги четиди кулолчилик йўналишида ишлатиладиган керамика лойи учун зарур туپроқ майдони мавжуд. Олиб келинган туپроқдан лой тайёрлаб, бюртмага асосан кўза, хум, офтоба, гулдон, тумча, гулпи, суттавах, айрон-кўза ва ҳар хил кўринишдаги майда ўйинчоқлар, бешик тувак, қатик увитадиган гавдуча, чўпонларнинг ичимлик суви олиб юришлари учун чўпон тумча, кўзача шўрва идишлари, чилим каби маҳсулотлар тайёрлаб келинади.

Устанинг ўғли Анваржон ҳам ҳали ёш бўлишига қарамай тандирсозликда катта тажрибага эга. Насиб этса ўзининг келинчаги учун «Келинчак тандир» ясашни ният қилган Анваржон яшаш баробарида миллий ҳунармандчиликнинг тандирсозларникидан ажралиб туради.

- Ҳар бир тайёрланадиган тандирни бор меҳрим ва маҳоратим билан ясагча ҳаракат қиламан, - дейди сулоланинг саккизинчи авлоди бўлган уста Анваржон. - Ясаган буюмларим чиройли ва сифатли чиқса, ундан ўзбегим хонадонларида фойдаланилса, шунинг ўзи меҳнатим муносиб қадрланганидан дарак беради.

Қашқадарёлик усталарнинг режалари бисёр. Яқинда улар йўлақларга тўшаладиган сопол плиталар яшаш баробарида миллий ҳунармандчилигимизнинг йўқолиб бораётган бир қатор йўналишларида янги буюмлар ясашни мўлжаллаб туришибди.

Шерзод ҚУРБОНОВ,
«Milliy tiklanish» мухбири

БУНЁДҚОРЛИК

ЧИРОЙ ОЧГАН МАСКАНЛАР

УЛАРНИНГ ОЧИЛИШ МАРОСИМИ КАТТА
ТАНТАНАГА АЙЛАНИБ КЕТДИ

Гуллар шаҳри Наманган кундан-кун чирой очиб бормоқда. Куни кеча шаҳарда қайта таъмирдан чиқарилган «Яшил деҳқон бозори», «Ёшлар маркази» ҳамда Алишер Навоий номли вилоят мусикали драма ва комедия театрининг тантанали очилиш маросими бўлиб ўтди.

Маросимни Наманган шаҳар ҳокими, Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенати аъзоси Илҳомиддин Ботиров очиб, шаҳарда олиб борилаётган бунёдқорлик, ободонлаштириш ҳамда шаҳарнинг кўрқига кўрк қўшаётган янги бинолар бунёд этилаётгани ҳақида гапириб, «Яшил деҳқон бозори» қайта тиклаб, сотувчи ва харидорларга яхши шароит яратилганини таъкидлади.

Шунингдек, «Ёшлар маркази»нинг очилиш маросимида Республика «Камолот» ЁИХ Марказий Кенгаши раиси Баҳодир Ганиев ва Наманган вилоят ҳокими, Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенати аъзоси Баҳодир Юсупов ва бир гуруҳ меҳнат фахрийлари иштирокидаги тадбир ҳам файзли ўтди.

Шу кун Алишер Навоий номли вилоят мусикали дра-

ма ва комедия театрининг очилиш маросими ҳам қарнай-сурнай садолари остида катта тантаналар билан ўтказилди. Ушбу тадбирларда Ўзбекистонда хизмат қўрган артистлар Самандар Ҳамроқулов ва Дилноза Кубаева, актриса Асал Шодиева, хонандалар Ойбек ва Нигора, Рўхшона, Сирожиддин, «Дурдона» гуруҳи ҳамда «Нихол» мукофоти совриндорлари, спорт усталари ва Алишер Навоий номли вилоят мусикали драма ва комедия театрининг бир гуруҳ актёрлари ижросида катта байрам дастури ва театрлаштирилган томошалар намойиш этилди. Тадбир иштирокчиларда катта таассурот қолдирди.

Мухтасархон КАРИМОВА

«МАТБУОТ ТАРҚАТУВЧИ» АК

2011
ЙИЛ

вақтли матбуот нашрларига
обуна давом этмоқда.

Тел: (8-371)
233-75-49

сайт: www.akmt.uz,
e-mail: info@akmt.uz

ЖАРАЁН

ФАОЛИЯТ

ТЎГАРАКЛАР

КЎШИМЧА БИЛИМ ОЛИШ ВА КАСБ-ХУНАР ЎРГАТИШНИНГ МУҲИМ ВОСИТАСИГА АЙЛАНМОҚДА

Президентимиз Ислон Каримов “Биз соғлом авлод тарбияси ҳақида, ёшларимизнинг вақтини беқор ўтказмаслик ҳақида кўп гапиримиз. Айтийлик, ўқувчи тушдан кейин мактабдан келиб кечгача бўш қолади. Ота-она ишда. Хўш, у нима қилади? Табиийки, зерикади, кўчага чиқади. Бола кўчада зарарли таъсирларга тушиб, ҳар хил гуруҳларга қўшилиб қолмаслиги учун биз ўз фарзандларимизнинг бўш вақтини мазмунли ташкил этишимиз, уларни қўшимча ўқиш, касб-хунарга ўргатиш, спорт билан банд қилишга алоҳида ва доимий эътибор қаратишимиз даркор”, деганларида нақадар ҳақ гапни айтган эдилар.

Дарҳақиқат, бугунги куннинг долзарб вазифаларидан бири ҳам ёшларнинг бўш вақтини мазмунли ташкил этишдир. Бунинг учун юртимиз мактабларида барча шароитлар муҳайё. Айни пайтда умумтаълим мактабларида келажагимиз эгалари бўлмиш ёшларнинг ҳар томонлама камол топиши, бўш вақтини фойдали ишлар учун сарфлаши йўлида қатор амалий ишлар қилинмоқда. Айниқса, ўқувчиларни иқтидор ва салоҳиятини ошириш мақсадида турли тўғарақларнинг ташкил қилинаётганини алоҳида таъкидлаш лозим.

Болаларни ёшлқданок хунарга ўргатган маъқул. Чунки хунарли киши ҳеч қачон хор бўлмайди. Шу маънода, пойтахтимизнинг Шайхонтохур туманидаги 115-мактабда ҳам ўқувчиларнинг қизиқишига кўра касб-хунарга йўналтирилган тўғарақлар сони йил сайин кўпайиб бормоқда.

Биргина шу йилнинг ўзида спорт, техника ҳамда хунарамандчилик бўйича тўғарақлар иш бошлади. Айниқса, шахмат-шашка ҳамда қиз болалар учун мўлжалланган каштачилик тўғараги мактаб ўқувчиларининг энг сеvimли

машғулотида бирига айланган, десак хато бўлмайди.

— Тикувчилик тўғараги мактаб қизларининг жону дили бўлибгина қолмай, ҳатто машғулотларимиз бошланғич синф қизларини ҳам бефарқ қолдирмапти, дейди тўғарақ раҳбари Дилфуза Абидова. — Тўғарагимизда қизлар матодаги нақшларни бисер билан безаш, мунчоқлардан турли хил буюмлар тикиш ҳамда кўғирчоқлар ясашни ўрганишади. Қизларимиз миллий каштачилик сирларини ўрганишга жуда ҳам қизиқшади. Масалан, бошланғич синф ўқувчиси Мадина Абдурахимова яқиндагина бу тўғараққа қатнаш бошлаганига қарамай ўзининг тиришқоқлиги ва қизиқувчанлиги билан опаларидан қолишаётгани йўқ.

Мадинанинг “Биринчи тиккан нақшимни дадамга кўрсатганимда, “ростдан ҳам бугулларни ўзинг тикдингми”, дея мени мактабларидида жудаям хурсанд бўлиб кетдим ва келажақда албатта тикувчилик сирларини янада чуқур ўрганишим лозимлигини ҳис қилдим”, деганида тўғриси тўқилганиб кетдик. Саккиз ёшли қизалоқнинг келажаққа бўлган ишончи, азму шижоати боис унинг дугоналарида ҳам каштачиликка меҳр уйғонган бўлса не ажаб.

— Болани ёшлигиданок хунарга, ҳалол меҳнат қилишга ўргатиш, нафақат унинг ўзи, балки жамият учун ҳам низоҳатда фойдали. Қолаверса, вақтини кўчада беҳуда нарсаларга сарфлагандан кўра, хунарга ўрганиш яхши-да, дейди мактаб раҳбарининг маънавий-маърифий ишлари бўйича ўринбосари Нодира Абдуллаева. — Доноларнинг айтишича, ҳаётда муваффақиятга эришишнинг ягона йўли — фарзандларимизни қайси манзил томон етаклаётганимиз билан белгилаш. Катта мақсадлар — фақат қайноқ шижоатдан, она-юртга бўлган муҳаббатдан, жасурлик ва ғайратдан бошланади. Биз фарзандларимизни шу руҳда тарбиялашга интиляпмиз.

Дарҳақиқат, мамлакатимизда болаларнинг салоҳияти ва иқтидорини оширишга қаратилган саъй-ҳаракатлар ўз самарасини бермоқда. Келажагимиз пойдевори бўлган фарзандларимизни ҳар томонлама етук қилиб тарбиялаш нафақат ўқитувчиларни, балки барчамизнинг ҳам масъулиятли бурчимиздир.

М.ХУДАЙБЕРГАНОВА,
“**Milliy tiklanish**” мухбири

Никоҳланувчи шахсларни тиббий кўрикдан ўтказиш, шунингдек тиббий-ирсий масалалар бўйича маслаҳат бериш икки томоннинг розилиги билан давлат соғлиқни сақлаш тизими муассасалари томонидан амалга оширилади.

Никоҳланувчи шахсни кўрикдан ўтказиш натижалари шифокор сири ҳисобланади ва у никоҳланувчи шахсга фақат кўрикдан ўтган шахснинг розилиги билан билдирилиши мумкин. Башарти, никоҳланувчи шахслардан бири таносил касаллиги ёки одам имунитети тақчиллиги вируси (ОИТС инфекцияси) борлигини бошқасидан яширган бўлса, шу шахс никоҳни ҳақиқий эмас, деб топишни талаб қилиб, судга мурожаат этишга ҳақли ҳисобланади.

Инсон соғлиги, бугунги кун ва келажақ авлод баркамоллиги жамиятимизнинг энг катта бойлигидир. Фуқароларнинг соғлигини сақлаш ва уни мустаҳкамлаш вазифасини давлат ўз зиммасига олади.

Тиббий кўрик ўтказишдан мақсад тиббий-ирсий касалликлардан келажақ ав-

СОҒЛИК — БОЙЛИК

ТИББИЙ КЎРИК

СОҒЛОМ ОИЛА ГАРОВИ

лодни асраш, шунингдек, бўлажак эрхотинларини олдиндан оғохлантириб, улар касалланишининг олдини олишдир.

Текширув ўтказилгандан сўнг уларнинг ҳар бирига ташхис қўйилади, мавжуд касалликлар ва уларнинг олдини олиш, даволаш тўғрисида маълумот берилади. Бундай маълумот фуқарога унинг розилигига асосан берилади. Мавжуд касаллик ёмон оқибатларга олиб келадиган бўлса, бу маълумот олдиндан жуда эҳтиёткорлик билан билдирилади.

Текширувдан ўтган фуқаронинг тиббий ҳужжатларида ўз ифодасини топган хулосалар тиббий сир ҳисобланади. У ёки бошқа шахсга тиббий ёрдам бериш ҳам врачлик сири ҳисобланади. Текширув натижалари никоҳдан ўтувчи иккинчи томонга фақат томонларнинг розилиги билан билдирилади. Зеро, Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг 27-моддасига мувофиқ ҳар ким ўз шаъни ва обрўсига қилинган таж-

вузлардан, шахсий ҳаётига аралашивдан ҳимояланиш ҳуқуқига эга.

Вобкент тумани ФХД бўлимида ўтган 11 ой мобайнида 1270 та ариза қабул қилиниб, унинг 2533 тасига йўланма берилди. Шу давр ичида 1084 та никоҳ қайд этилди. Тиббий кўрик натижасида жами 8 та касаллик аниқланди: унинг 4 таси руҳий, 2 таси захм, 2 таси сил касаллигига чалингани маълум бўлди. Даволаниш ҳамда иккинчи тарафнинг розилиги билан уларнинг никоҳлари ҳам қайд этилди.

ФХД бўлими ҳузурида ташкил этилган “Оила дорулфунуни” ўқув машғулоти 11 ой ичида 22 марта ўтказилди. 812 нафар никоҳланувчи ёшлар учун ҳуқуқий, тиббий ва маънавий-ахлоқий мавзуларда давра суҳбатлари, семинарлар ўтказилди.

Р.ШОДИЕВ,
Вобкент тумани
ФХД бўлими мудри

ҚАРОР ВА ИЖРО

ПИРОТЕХНИКА

ВОСИТАЛАРИ

УНДАН БОЛАЛАРНИ ЭҲТИЁТ ҚИЛИНГ

Вазирлар Маҳкамасининг 2009 йил 10 декабрда республикаимиз ҳудудига пиротехника воситаларини олиб кириш, ишлаб чиқариш, созлаш, сотиш ва улардан фойдаланиш соҳасида самарали давлат назоратини ўрнатиш, уларнинг ноқонуний айлишини олдини олиш, пиротехника воситалари намоиш қилинадиган маданий томоша тадбирлари ва бошқа тадбирларни ўтказишда хавфсизлик чора-тадбирларини кучайтириш, шунингдек, истеъмолчиларнинг ҳуқуқларини ҳимоя қилиш мақсадида қабул қилинган “Ўзбекистон Республикаси ҳудудига пиротехника воситалари айлишини тартибга солиш чора-тадбирлари тўғрисида”ги қарори юзасидан вилоят, шаҳар ва туманларда чора-тадбир ишлаб чиқилиб, ҳаётга татбиқ этилмоқда.

Пойтахтимизнинг Учтепа туманида ҳокимлик томонидан мазкур қарор ижроси бўйича махсус режа ишлаб чиқилди. Жорий йилнинг ноябрь ойидан бошлаб режа асосида бир қатор чора-тадбирлар амалга оширилмоқда.

Чора-тадбирлар ижросини таъминлаш учун туман ички ишлар бўлими, солиқ инспекцияси ҳамда бошқа мутасадди ташкилотлар раҳбарлари жалб этилган. Энг аввало, туман ҳудудида жойлашган бозорлар ва улар шахобчалари, дўконлар, маҳалла ҳамда кўп қаватли уйлар жойлашган мавзела, хизмат кўрсатиш шахобчалари ва турли хил маданий тадбирлар ўтказиладиган масканларда қарор мазмун-моҳияти юзасидан тушунтириш ишлари олиб борилмоқда. Масалан, маҳалла оксоқоли, фаоллар ҳамда солиқ инспекцияси ходимлари туманининг 26-мавзесидаги “Шири” маҳалла ҳудудида жойлашган 107-мактаб, 404-, 361- ва 397-мактабгача таълим муассасаларида бўлиб, болаларга пиротехника воситаларини ишлатмаслик ва унинг салбий оқибатлари ҳақида тушунтириш ишлари олиб бордилар. Шунингдек, тумандаги “Хуросон” маҳалласи ҳудудида жойлашган 1-юридик коллежиди ҳам айна шу мавзуда тадбир ўтказилди.

Муктасар қилиб айтганда, туман микёсида қарор ижросини таъминлаш мақсадида кенг қўламли тадбирлар амалга оширилмоқда. Масъул идора вакиллари томонидан олиб борилаётган тушунтириш ва амалий кўрсатмалар аҳоли оғохлиги ва маълумотининг ошишига хизмат қилмоқда.

Шукур ТУРАПОВ,
Учтепа туман ДСИ
бўлим бошлиғи ўринбосари

ҚИНФИР ИШНИНГ ҚИЙИФИ...

Келес шахрида турувчи Комила Хусанова (исм-шарифи ўзгартирилган) анчадан буйн ҳеч қаерда ишламайди. Тошкентга пул топаман, шу орқали яққола ягона қизимни боқаман, деб келган эди.

Лекин шайтон йўлдан урибми, у ноқонуний тамаки олди-соттисига аралашиб қолади. “Кўза кунда эмас, кунда синади” дейди доно халқимиз. Комиланинг “соққали иши” синди. Тўғрироғи, Департаментнинг Тошкент шаҳар Чилонзор тумани бўлими тезкор ходимлари унинг ноқонуний даромадига чек қўйди. Рейд кун К.Хусанова

ПУЛ ТОПАМАН ДЕБ...

Собир Раҳимов тумани, Охунбобоев кўчасидаги автобуслар тўхташ жойида нақд икки сумка Россияда ишлаб чиқарилган, бироқ Ўзбекистон Республикаси акция маркаси елимланмаган қиймати 550.000 сўмлик 100 қути “Парламент”, 700.000 сўмлик 200 қути “Честерфилд” маркали тамаки маҳсулотлари, шунингдек, Ўзбекистонда ишлаб чиқарилган қиймати 170.000 сўмлик 100 қути тамаки маҳсулотини фуқаро О.Тўлагановга сотишга шайланаётган пайтда Департамент ходимларининг тезкор хатти-ҳаракати натижасида қўлга туширилди.

“УНИВЕРСАМ” ВОҚЕАСИ

Маълумки, республикаимизда ноқонуний валюта олди-соттисига қарши курашишга қаратилган тадбирлар жадал суръатлар билан давом эттирилмоқда.

Ана шундай тадбирларнинг навбатдигиси Департаментнинг Тошкент шаҳар Чилонзор тумани ходимлари томонидан ўтказилди. Тадбир пойтахтимизнинг Юнусобод туманидаги “Универсам” автобус бе-

кати яқинида ташкил этилди. Шу кун Тошкент туманида истиқомат қилувчи фуқаро Абдуғани Алиев (исм-шарифи ўзгартирилган) Д.Искандарова билан олдиндан келишган ҳолда 4500 АҚШ долларини (ҳар бир долларга 2215 сўмдан тўғри келади) 9.967.500 сўмга сотаётган вақтда қўлга олинди. Қонунбузарга нисбатан жиноят кодексининг 177-моддаси 2-қисми “б” банди билан жиноят иши қўзғатилди.

АЭРОПОРТДАГИ ВАЛЮТАФУРУШЛАР

Уйда ўтирган Дилмурод дўсти Мироллигга кўнғироқ қилиб, доллар кераклигини айтиди. Дилмурод ҳам дарҳол қийиниб, аэропортга йўл олди.

Йўл-йўлакай Мироллим билан долларларнинг нархи ҳақида келишиб олишди. Келишувга кўра ҳар бир АҚШ доллари 2155 сўмдан сотиладиган бўлди. Аэропортда турган Дилмурод ва унинг доллар олувчи таниши Улғубек ҳамаси ярим соатча Мироллими кутишди. Ниҳоят ВАЗ-2106 автомашинаси узоқдан кўринди. Унда Мироллим 4000 АҚШ доллари олиб келаётган эди.

Қисқа фурсатда савдо бошланиб, долларнинг ҳар бири 2155 сўмдан ҳисобланиб, жами 8.620.000 сўмга Улғубекка пулланди. Бу пайтда тезкор рейд тадбирини ўтказётган СВОЖДЛКК Департаменти ходимлари томонидан ноқонуний валюта олди-соттиси билан шуғулланаётган “долларчилик” 4000 АҚШ доллари ҳамда 8.620.000 сўмдан иборат ашёвий далил билан қўлга туширилди. Қонунбузарлар Жиноят кодексининг 177-моддаси, 2-қисми “б” ҳамда “в” бандларида кўра айбдор деб топилди, уларга нисбатан тегишли жазо белгиланди.

ЁЛҒОНЧИНИНГ ҲОЛИГА ВОЙ

Ёлғоннинг умри қисқа, дейишади. Афтидан пойтахтимизда фаолият юритиб келган “Hamer set” МЧЖ раҳбари Р.Жўраханов ушбу нақддан беҳабар кўринади.

Ўз фаолияти давомида у муттасил равишда савдо қоидаларини бузиб, турли баҳоналар билан солиқ тўламай, назоратсиз даромад орттиришга ҳаракат қилган. У Мировод туман ҳокимияти ҳузуридаги инспекциядан масъулият чекланган жамият сифатида рўйхатдан ўтиб, юридик манзил сифатида шу туманда жойлашган Сурхон кўчаси, 2-уйни кўрсатган. Бироқ амалда мазкур манзил тадбиркорга умуман алоқадор бўлмаган. Шунингдек, Р.Жўраханов жамиятга таъсисчи сифатида 118,0 миллион сўмлик устав жамғармаси шакллантириб, гўёки 77,0 миллион сўмлик мол-мулк ва 44,0 миллионлик нақд пул киритган, думалоқ муҳр ва бурчак штампига эга бўлган. Юқоридаги сохта маълумотлардан фойдаланиб, Мировод туман халқ истеъмол моллари ишлаб чиқариш Департаментидан улгуржи савдо

фаолиятини амалга оширишга имкон берувчи рухсатномани қўлга киритган. Шундан сўнг, 2009 йилнинг октябр ойидан 2010 йилнинг июнига қадар 4.063.973,3 минг сўмлик юқори ликвидли ва импорт маҳсулотларни “Ўрикзор” бозорида нақд пулга сотиб, тушган маблағни банк муассасасига топширмаган. Бу билан Вазирлар Маҳкамасининг 280-сонли қарори ва бошқа қатор қонун ҳужжатлари талабларини қўпол равишда бузган. Бундан ташқари жамият раҳбари томонидан улгуржи савдодан тушган маблағлар ҳисоботларда камайтириб кўрсатилиши натижасида давлат бюджетига қарийб 12 млн. 700 минг сўм миқдорда зарар етказилган. Р.Жўрахановга нисбатан жиноят иши қўзғатилди, давлат бюджетига етказилган 12 млн. 700 минг сўм зарар унинг даромади ҳисобига қопланди.

БОШ ПРОКУРАТУРА
ҲУЗУРИДАГИ СВОЖДЛКК
ДЕПАРТАМЕНТИ ТОШКЕНТ ШАҲАР
БОШҚАРМАСИ

БАНК ХИЗМАТИ

МИЖОЗЛАРГА КАМАРБАСТАМИЗ

ЎЗБЕКИСТОН-ГЕРМАНИЯ “САВДОГАРБАНК” ЧЕЛАК ФИЛИАЛИ ЖАМОАСИНИНГ АСОСИЙ ШИОРИ БУ

Кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни ривожлантириш мамлакатимизда изчил амалга оширилаётган ислохотларнинг асосий йўналишларидан бири ҳисобланади. Кичик бизнес йирик ишлаб чиқарувчиларга қараганда маблағ сарфини камроқ талаб қилади.

Боз устига маҳсулотлар турларини тез ўзгартира олиши ва ишлаб чиқаришни жадал модернизациялаш имкониятига эгаллиги жиҳатидан алоҳида ажралиб туради. Молия муассасалари томонидан кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни ривожлантиришда ишбилармон юртдошларимизга ажратилаётган имтиёзли кредитларнинг аҳамияти катта бўлмоқда. Буни Ўзбекистон-Германия “Савдогарбанк”нинг Челақ филиали фаолиятида ҳам яққол кўриш мумкин. Банк жамоаси жорий йилнинг ўтган 10 ойи мобайнида жами 124 млн. 500 минг сўмлик кредитлар ажратди. Шунинг 33,9 млн. сўми кичик ва ўрта бизнесни ривожлантириш, 80

млн. сўми эса ишлаб чиқариш соҳаларига тўғри келади. Жумладан, “Зилола Ўқтам қизи” хусусий корхонаси учун ишлаб чиқаришни йўлга қўйиш ва янги иш ўринлари яратиш мақсадида 80 млн. сўмлик кредит берилди. Тадбиркор Обид Мусаев банк кўмагидан фойдаланган ҳолда шахсий транспорт билан шуғулланувчиларни бирлаштириб, фаолият олиб бормоқда.

“Қишлоқ хўжалиги корхоналарининг давлат эҳтиёжлари учун харид қилинадиган пахта ва галла етиштириш харажатларини тижорат банклари томонидан кредитлаш тартиби тўғрисида”ги Низомга кўра банк филиали 2010 йилда галла ҳосили учун 691,1 млн. сўм уч фоизли, пахта ҳосили учун 2 млрд. 96 млн. 700 минг сўмлик кредитлар ажратди берди. Дехқоннинг иш унуми аввало техника билан боғлиқ. Фермерда зарур техника воситасини сотиб олиш имконияти ҳар доим бўлавермаслигини ҳамма яхши билади. Бундай пайтда банк уларга мададкор бўлади. Банк ушбу мақсадда “Навбахор” ва “Гулзамин” фермер хўжалигига 74 млн., “Исма” фермер хўжалигига 80 млн. сўмлик кредитлар берди. Бундан ташқари, Акмал Аблаев бошлиқ “Юлдуз” фермер хўжалигига картошка уруғи сотиб олиш учун 50

млн. сўм кредит ажратилди.

Филиалда хизмат кўрсатилаётган миқозларнинг иш ҳақлари, пенсия тўловларини ўз вақтида таъминлаб келаяпмиз, дейди банк бошқарувчиси Озод Саидов. Чунки бу миқознинг банкка бўлган ишончини белгилайди. Банк жамоаси томонидан қишлоқ жойларда қурилаётган намунавий уй-жойларни харид қилувчилар ҳам қўллаб-қувватлаб келмоқда. Шу мақсадда 5 нафар оилга 107 млн. 500 минг сўмлик кредит берилди.

Аҳолининг бўш пул маблағларини омонатларга жалб қилиш борасида ҳам банк томонидан ибратли ишлар амалга оширилмоқда. “Оқ олтин”, “Олтин қуз”, “Барака”, “Қувонч”, “Фаровон” сингари омонатларга аҳолининг ишончи ортиб бормоқда. Банкда халқаро пул ўтказмаларидан фойдаланиш яхши йўлга қўйилган. “Интер экспресс”, “Анилик”, “Мигом” сингари тизимларнинг ишлаб туриши миқозларга ҳар томонлама қулайлик туғдирапти.

Бир сўз билан айтганда ўз миқозларига ҳамиша камарбаста бўлишга интиляётган “Савдогарбанк”нинг Челақ филиали хизматидан миқозлари мамнун бўлишмоқда.

Ориф ХОЛИҚУЛОВ,
“**Milliy tiklanish**” мухбири

«МАТБУОТ ТАРҚАТУВЧИ» АК

2011
ЙИЛ

вақтли матбуот нашрлари
обуна давом этмоқда.

Тел: (8-371)
233-75-49

сайт: www.akmt.uz,
e-mail: info@akmt.uz

ХАЛҚАРО ҲАЁТ

БИЗНИНГ ШАРҲ

Сир эмас, ҳар биримиз узоқ сафарга отланганимизда аэропорт ёки темирйўл вокзалида албатта божхона назоратидан ўтишимиз шарт. Бу борада ҳар бир мамлакатнинг ўзига хос тартиб-қоидалари бор. Тарихга мурожаат қиладиган бўлсак, ўтган асрларда ҳам божхоначилар контрабанда маҳсулотларининг олиб ўтилишига қарши кескин кураш олиб борган. Масалан, таъқиқланган китоблар, ўйин карталари бунга мисол бўла олади.

БОЖХОНА НАЗОРАТИДАГИ ТАРТИБ-ҚОИДАЛАР

АҚШ, Африка ва Австралия китъаларидаги аэропортларда гўшт-сут маҳсулотлари, қолаверса, тез айнийдиган озиқ-овқатларни самолётга олиб чиқиш қатъиян таъқиқланади. Йўловчиларнинг юклари махсус ўргатилган хизмат итлари томонидан текшириб чиқилади. Агар ушбу юк билан қўлга тушиб қолсангиз, катта миқдорда жарима ундирилади. АҚШ, Янги Зеландия, Ирландия, Япония божхона хизматчилари тартиббузарларни аяб ўтиришмайди. Ушбу

мамлакатлардаги аэропортларда юкларингиз орасидан нондан ташқари барча тез айнийдиган маҳсулотлар олиб қўйилиб, улар ахлат қутисига ташлаб юборилади. Қувайтда бундан ҳам қаттиқ тартиб-қоида жорий этилган. Сувдан ташқари барча озиқ-овқат маҳсулотларидан воз кечишингизга тўғри келади.

Нигерияда ҳам ўзига хос тартиб жорий этилган. Қизиги шундаки, сиз ўзингиз билан оддий спиртли ичимликларни олиб ўтишингизга рухсат бе-

рилади, лекин шампан виноси бундан мустасно. Қўлга тушиб қолсангиз, сизнинг олдингизда иккита йўл турибди. Ёхуд қамоқ жазоси ёки катта миқдорда жарима тўлаш. Ливияга чўчка терисидан тикилган буюмларни олиб кириш ҳам мумкин эмас.

Боливия, Сан-Томи мамлакатлари аэропортларида хорижий давлатлар лотерея билетларини мусодара қилишлари одат тусига кирган. Покистон ва Никарагуага эса гугурт олиб кирилмайди. Сингапур қонун-

ларига мувофиқ сақич контрабанда маҳсулотлари рўйхати-га кириди. Сингапур ҳозирги кунда дунёдаги энг озода, саранжом-саришта мамлакат ҳисобланади. Қўча-қўйларда сигарета қолдиқлари ёки сақични ташлаган шахслар жаримага тортилади. Янги Зеландия ўсимликлар дунёсига бой орол мамлакат. Шу боисдан ҳам бу давлатга велосипед ва гилдиракли ўйинчоқларни олиб келишга йўл қўйилмайди. Сабаби, резинали гилдирак протекторига турли ўсимликлар уруғи тушиб қолиб, улар Янги Зеландиядаги ноёб ўсимликлар дунёсининг ўзгаришига сабаб бўлиши мумкин экан. Вьетнамлик божхоначилар ўз юртидан Японияда ишлаб чиқарилган маҳсулотлар, ҳатто ёдгорликлар, ливияликлар мато, жазоирликлар эса иппи ҳам ўзи билан бирга олиб кетишига рухсат бермайди.

Божхона хизмати тарихида ҳар хил воқеалар бўлиб туради. Франциялик физик Гей-Люссак Германиядан ингичка деворли шиша найчалардан бир туркумини ўз юртига олиб кетиш ниятида бўлган. Бироқ, немис божхоначилари ундан катта миқдорда бож тўлови ундириш ҳақида бир қарорга келишди. Люссакнинг удабурон ҳаммаси Александр фон Гумбольт бунинг йўлини топди. У найчага "Диккат! Немис ҳавоси" деган ёзувларни битиб қўйди. Бу мамлакатда фақат бир нарсадан, ҳаводан нафас олганлигингиз учун солиқ тўла-майсиз. Шу боис, ана шу юклар ҳам қўшимча тўловсиз божхона назоратидан ўтади. Машҳур қўшиқчи Фёдор Шалапин АҚШдан ватанига қайтаётган чоғида унинг мухлисларидан бири "Ие, бу машҳур Шалапин-ку! У олтин томоққа эга" сўзини эшитиб қолган хушёр божхоначилардан бири санъаткорнинг дарҳол рентген текширувидан ўтказишга жўнатади.

Божхонада мусодара қилин-

ган товарлар, маҳсулотлар давлат ҳисобига ўтказилишидан хабарингиз бор. Баъзи ҳолларда мусодара қилинган товарлар музейга ҳам қўйилади. Брестда 400 та буюмдан иборат экспозиция ташкил этилган. Швейцариялик божхоначилар ҳам ўз музейига эга. Унга болалар ўйинчоқларидан тортиб, соябон, пойабзалу автомобилларга ҳам қўйилган. 2007 йил охирида Буюк Британия аэропортларида текширув ишлари қучайтирила бошланди. Бунга йўловчилардан бирининг самолёт салоини қўл юкида портловчи суюқлик моддани олиб кирганига сабаб бўлган. Европа Иттифоқига аъзо 27 мамлакат, шунингдек, Норвегия, Швейцария ва Исландияда ҳам ана шундай тартиб жорий этилган. Япония, Австралия, Канада, Жанубий Корея ва Тайванда ҳам хавфсизлик чоралари қучайтирилган. Ўзтиборингизни бир қизик воқеага жалб этмоқчимиз. 2007 йилнинг охирида немис фуқароларидан бири Нюрнберг аэропортида божхоначилардан бир литр ароқни самолёт салоини олиб ўтишга рухсат берилишини сўради. Лекин, улар бунга кўнмади. Жаҳл отига минган 64 ёшли йўловчи алкоголь маҳсулотини ташлаб юборишга қўзи қиймай, божхона назорати ходимлари кўз ўнгига уни охиригача ичиб юборади.

Табиийки, ўтқир ичимликни истеъмол қилган йўловчи қаттиқ маст бўлиб қолади, оёғида зўрға турган бу шахсни полиция тез тиббий ёрдам машинасида шифохонага олиб боришига тўғри келди. 2013 йилнинг 29 апрелидан Европа Иттифоқининг барча аэропортларида йўловчилар ўз қўл юкларида турли суюқлик моддаларини олиб ўтишлари рухсат тегади. Чунки, ҳар бир аэропортга юкдаги портловчи моддани аниқлаб берадиган замонавий сканерлар ўрнатилди.

Азизжон Пўлатов

РЕМБРАНДТ

УНИНГ АСАРЛАРИ ИНСОН РУҲИНИНГ КЎЗГУСИ

чиққан. Рассом асардаги ҳар бир образнинг ўзига хос қиёфасини яратиб билан бирга, уларнинг анатомия дари маҳсулотларидаги психологик ҳолатини ҳам очишга муваффақ бўлган.

Рассом 1630 йилда графика билан жиддий шуғуллана бошлади. Унинг офортлари Инжил ва Тавротдан олинган силуетларга ишланган. Қалам суратлари ҳам ўзининг нафис ва юксак маҳорат билан ишланиши жиҳатидан ажралиб туради. Шу йилларда рассом ижодида реалистик тамойиллар чуқурлашиб боргани сезилади. Бу айниқса, мифологиядан олинган сюжетга ишланган «Даная» асарида яққол намоён бўлади.

1640 йиллардан бошлаб Рембрандт ижодида янги давр бошланади. Бу давр 1655 йилгача давом этади. Ҳаёт ҳақиқатини тўлиқ кўрсатишга интилиш, психологик масалаларга қизиқишнинг ошиби бориши рассомнинг эркин услубда ижод қилишига ва уни йирик, ўзига хос услубга эга ижодкор даража-

сига кўтарилишига олиб келади. Рассом мана шунда ижодий камолот чўққисини эгаллаб, инсонийлик ғоялари билан сугорилган чўқур фалсафий асарлар яратишга эришади.

Рассом ҳаётининг сўнгги йилларини қашшоқлик ва хорликда ўтказади. Лекин шунда ҳам санъаткор «Синдийлар», «Ассур Омон ва Эсфир», «Адашган ўғилнинг қайтиши» каби юксак маҳорат билан ўтқир психологик асарлар яратади. «Адашган ўғилнинг қайтиши» рассомнинг сўнгги етук асари бўлиб, у инсонпарварлик руҳига йўғрилганлиги билан бошқаларидан ажралиб туради. Отаси оёғига йиқилган ўғил ва уни оталик меҳри билан қаршилаётган ота образи кишида «чўқур ҳис-ҳаяжон уйғотади. Отанинг ўз ўғли қилмишларини кечириб, унга меҳр ва ачиниш билан боқишида рассом ҳаёт йўли ниҳоят машаққатли эканлигини зўр маҳорат билан очиб беради.

Маҳфуза ХУДАЙБЕРГАНОВА,
«Milliy tiklanish» мухбири

ТАХРИР ҲАЙЪАТИ Ахтам ТУРСУНОВ, Ахор АХМЕДОВ, Фолибер ЗИЯЕВ, Сувон НАЖБИДИНОВ, Мухаммадjon КУРОНОВ, Фафуржон МУХАМЕДОВ, Улуғбек МУХАММАДИЕВ, Шоира УМАРОВА, Рустам ҚОСИМОВ, Эркин ЮСУПОВ, Баҳодир ШАРОФОВ, Арслон ШИМУРДОВ

Бош муҳаррир: Жалолiddин САФОВ

ТАХРИРИЯТ МАНЗИЛИ: Тошкент-100000, Амир Темур кўчаси, 1-тор кўча, 2-уй

Газета таҳририят компьютер марказида терилди ва саҳифаланди

ТЕЛЕФОНЛАР: (8-371) Қабулхона 234-69-55, Партия бўлими (факс): 234-01-47

Бош муҳаррир ўринбосари 234-87-74, Бухгалтерия 234-87-73, Компьютер хонаси 234-86-41.

Ҳажми 4 босма табоқ офсет усулида босилди. Қоғоз бичими А-2

«ШАРҚ» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонасида chop этилди.

Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41-уй

ДУНЁДАН ДАРАКЛАР

ЕИ БЮДЖЕТИ «МУЗЛАТИБ» ҚЎЙИЛАДИМИ?

Буюк Британия, Франция, Германия, Финляндия ва Нидерландия Европа Иттифоқи бюджетини камида 2020 йилга қадар «музлатиб қўйиш»ни талаб қилмоқда. Россиянинг «Новости» агентлигининг

хабарича, ЕИ раиси Жозе Мануэль Баррозога йўлланган мактубда блокнинг 2014-2020 йилларга мўлжалланган узоқ муддатли ҳамкорликдаги бюджетини инфляция суръатларига нисбатан тез ўсмаслиги кераклиги таъкидланган. 2014-2020 йилларга мўлжалланган узоқ муддатли бюджет лойиҳаси бўйича ЕИнинг 27 мамлакат ўртасидаги музокаралар келгуси йил ўрталарида бошланади. 15 декабрь кuni эса Европа парламенти блокнинг 2011 йилга мўлжалланган бюджетини маъқулаган. Овоз бериш натижаларига кўра, ЕИ бюджетини 2011 йилда 126,5 миллиард еврога ташкил этадиган бўлди.

ОДАМЛАРНИ ХАШАК ҚУТҚАРГАН

Эроннинг жануби-шарқий қисмида кучли зилзила содир бўлган. Қурбонлар ҳақида олинаётган маълумотлар бир-бирини инкор этмоқда. Меҳр агентлигининг хабарига кўра, ҳалок

бўлганлар сони еттита, юзлаб кишилар жароҳатланган. ИРНА ахборот агентлиги эса уларнинг сони олти нафар эканлиги, жароҳатланганлар эса 35 нафарга етганини ёзмоқда. Маҳаллий вақт билан соат 22:12да содир бўлган зилзила магнитудаси 6,5 баллни ташкил этган. Қурбонлар сонининг нисбатан камлиги фалокат ҳудудидаги уларнинг ўсти хашак билан ёпилгани сабабидир, дея изоҳланган.

ЙЎЛЛАР ТЎСИЛДИ

Марказий ва Ғарбий Европадаги метеорологик ҳолат оғирлигича қолмоқда. Кучли қор транспорт алоқасини издан чиқаряпти. ИТАР-ТАСС хабарига кўра, Парижнинг

Руасси-Шарль де Голль аэропортидаги бугунги парвозларнинг амалга оширилиши ҳамон номаълум. Автобус ҳаракатлари тўхтатилган. Швецияда эса 2010 йилнинг декабри сўнгги 100 йилдаги энг совуқ мавсум, деб топилган. Мамлакатда электр етказиб беришда узилишлар, қўлаб йўл ҳаракати ҳодисалари, поезд ва самолёт рейсларининг кеч қолиши қайд этиляпти. Германияда 20 см. қалинликда қор ёққан ҳудудлар бор. Ерларнинг музлаб қолаётгани шахсий автомобиль эгаларини ўз уловлари хизматидан воз кечиб туришга мажбур қилмоқда.

ЙИРИК АМАЛИЁТ НАТИЖАСИ

Буюк Британияда террорчиларга қарши наватбадаги йирик операция ўтказилган. Интерфакс хабарича, 48 соатлик амалиёт пайтида қарийб 20 нафар одам гумондор сифатида ҳибсга олинган. «Энг

ачинарлиси, - дейди ҳуқуқ-тартибот идораси вакили — уларнинг аксарияти 18-20 ёш атрофидаги ўсмирларни ташкил этган». — Қамоққа олинганлар бир неча ойдан буён мамлакатнинг турли жойларида қўпоровчилик ҳаракатларини амалга оширишни режалаштиришган. Улар мазкур қабих ишларни бажаришга бошчилик қилганликда айбланмоқда.

Интернет хабарлари асосида тайёрланди

КЕЛАЖАКНИНГ ЮКСАК ОВОЗИ

**ЁШЛАР ИЖОД САРОЙИДА
“КЕЛАЖАК ОВОЗИ” РЕСПУБЛИКА
ЁШЛАР ТАНЛОВИНИНГ САРАЛАШ
БОСКИЧИ ДАВОМ ЭТМОҚДА**

Турли ижодий беллашув, фестиваль, кўрик-танлов ва ижтимоий лойиҳалар изланувчан ва иқтидорли ёшларнинг орзу-умидларини рўёбга чиқаришда муҳим омил бўлмоқда. Хусусан, “Ўзбекистон маданияти ва санъати форуми” жамғармаси “Келажак овози” ёшлар ташаббуслари маркази ва “Камолот” ЁИХ ҳамкорлигида анъанавий тарзда ўтказиб келинаётган мазкур танлов ҳам 15 ёшдан 25 ёшгача бўлган йигит-қизлар иқтидорини юзага чиқаришга йўналтирилган лойиҳалар жумласидандир. Бу йилги танловга 71024 нафар ёшлар томонидан ариза топширилган.

Танлов шартларида ўн беш йўналишни ўз ичига олган “Архитектура ва дизайн”, “Ахборот технологиялари, рационализаторлик таклифлар, техник лойиҳалар ва ишланмалар”, “Миллий ва амалий санъат”, “Адабий ижод ва публицистика” каби тўртта номинациялар бўйича ёшлар ўзаро куч синашишди. Танловнинг саралаш босқичида 213 нафар йигит-қиз янги лойиҳалари, кашфиёт ва ижодий ишлари билан иштирок этишди. Тадбирда сўз олганлар мамлакатимизда ёшлар учун яратилган имконият ва шарт-шароитларга алоҳида тўхталди. Бу борада олиб борилаётган кенг кўламли ислохотлар жараёнида ёшларнинг тафаккури, дунёқараши, фикрлаши, сиёсий-хуқуқий маданияти ва ижтимоий фаоллиги тобора юксалиб бораётгани таъкидланди.

— Мазкур танловда “Ахборот технологияларининг веб ишланмалари” номинацияси бўйича иштирок этаялман, дейди Тошкент Ахборот технологиялари университети Фаргона филиали 3-босқич талабаси Жаҳонгир Аҳмадалиев. — Бунда соҳада амалга оширилаётган ишларнинг изчиллигини таъминлашга ҳаракат қилдим. Оммавий ахборот воситалари фаолиятини янада ривожлантириш, аҳолига ҳолис ва аниқ янгиликларни тезкор етказиб бериш, ёш ижодкорлар сонини кўпайтириш мақсадида “Maqola.uz” ёш ижодкорлар порталини яратдим. Бунда ёш қаламқашлар ўзлари ижод қилган турли асарлар, мақола ва янгиликларни мазкур сайтга жойлаштиришлари мумкин.

Айтиш жоизки, “Келажак овози — 2010” танловининг бу йилги саралаш босқичлари ўзига хос янгиликларга бой. Илм-фан, замонавий ахборот технологиялари, ишлаб чиқариш ва менежментни ривожлантириш, маданият, санъат, бадиий ижод каби йўналишлар бўйича билим ва маҳоратини синовдан ўтказаяётган минглаб иқтидорли ёшларнинг нафақат танлов ғолиблиги учун, балки мамлакат тараққиёти, юрт фаровонлиги учун муносиб ҳисса қўшишга бўлган интилишининг ўзи уларнинг илк ғалабасидир.

Азиза ҚИЁСОВА

МИЛЛИЙ ҚАДРИЯТЛАРИМИЗ

МУҚАДДИМА

Мустақиллик шарофати билан ноёб миллий қадриятларни тиклаш, бетакрор маданият сарчашмаларидан халқимизни баҳраманд этиш имкони яратилди. Аждодлардан мерос халқ ўйинлари ҳам асрлар оша яшаб келаётган миллий қадриятдир. Боболаримизнинг ҳаёт тажрибаси, билими, тасаввур ва хулосалари жамланган халқ ўйинлари ва миллий спорт турлари азалдан кишилар саломатлигини мустаҳкамлашда, болалар қобилиятини ривожлантиришда беназир восита бўлиб келган. Чунки халқ ўйинлари кундалик эҳтиёжлардан келиб чиққан ва болаларга ўргатилган. Шунингдек, ундан ўзбек халқ педагогикасида ҳам муҳим тарбия воситаси сифатида фойдаланилган. Боиси, ўйин орқали бола психологиясига кириш нисбатан осон бўлиб, тарбия жараёнида бола қизиқишини уйғотиш, дунёқарашини шакллантириш ва жисмоний баркамол бўлиб вояга етишида алоҳида аҳамиятга эга.

ХАЛҚ ЎЙИНЛАРИ

“Ўчтали тўптош”

Чиндан ҳам болалар ўйинларида минг бир ҳикмат бор, десак сира муболаға қилмаган бўламиз. Оддий “Ўчтали тўптош” ўйинини олайлик. Болани шеър айтишга ўргатиш билан бирга чаққонлик, эччиллик, зийраклик каби хусусиятларни камол топтиришга хизмат қилади.

Бу ўйин мактаб ёшидаги ўқувчиларга таълим бериш билан бир қаторда уларнинг синфдан ва мактабдан ташқари вақтини мазмунли ташкил қилиш, баркамол инсонни тарбиялашдаги маданий, маърифий ишлар самарадорлигини оширади.

“Чопонкўл”

“Чопонкўл” халқ ўйинининг анъанавий турларидан ҳисобланади. Унда қатнашувчи барча болалар доира бўлиб чордона куриб ўтирадилар. Иштирокчиларда кўлдан-кўлга ўтказилган тахланган чопон бўлади. Бир бола тик турган ҳолда доира ташқарисида юриб, чопон кўшига узатилаётган пайтда ушлаб олиши ёки унга қўл тегиши билан айбдор ўрнини алмашади ва шу зайдла ўйин давом этади. Мазкур ўйин болаларни тез ҳаракат қилишга ўргатади. Унинг адолат билан бошқарилиши ҳам муҳим бўлиб,

болалар онгига адолат, тенглик ғоялари сингдирилишига хизмат қилади.

“Сават”

Бу ўйин ҳунармандчилик ривожланган жойларга хосдир. Беш олтига қиз бола иккита тўрт метрлик жойда арқондан ораллиги йигирма беш сантиметр келадиган йўлакча тайёрлайдилар. Қатнашчилар орасидан сайланган онабоши саватни бошига қўйиб йўлакча ичидан ўтади, қолганлар унинг исмини айтиб, олқишлаб турадилар. Иштирокчи орасидан сайланган онабоши олдин қадам ташлашни тўғри мўлжаллаши зарур. Шарт шуки, у йўлак томон кўз ташламасдан, бошини балан, қаддини тик тутиб ҳаракатни бажариши керак. Мабодро арқонни босса ёки бошидан сават тушиб кетса ўйиндан четлаштирилади. Ўшбу ўйин қизларга қаддини тик тутиш, мувоzanатни ушлаш, ерга қарамасдан туриб ҳис қилиш каби қатор фазилатларни ўргатади. Ўйин давомиди қизлар вазифини уddалай олмаган иштирокчига турли шартлар белгилаши мумкин. Бу ўйин учун саватни ҳунарманд оналар тўқиб берсалар янада ахши.

Халқ ўйинлари — инсоният яратган энг сара мерослар қаторига киради. Чунки халқ уларни жондек азиз бўлган фарзандларининг саломатлигини мустаҳкамлаш учун яратган, авайлаб-асраган, келгуси авлодларга мерос қилиб қолдирган.

Биз ота-боболаримизнинг маънавий ва маданий меросидан фарзандларимиз тўлиқ баҳраманд бўлишлари, ундан қувват олиб, билим ва тажрибасини ошириши учун етарли шарт-шароит яратишимиз зарур. Зеро, халқ ўйинлари келажакимиз эгалари бўлган ёш авлод саломатлигини мустаҳкамлаш ва баркамол инсон бўлиб вояга етишида муҳим аҳамият касб этади.

Камола

ТОШМАТОВА

MILLIY TIKLANISH

2011 йил учун «Milliy tiklanish» ижтимоий-сиёсий газетасининг **ЭЛЕКТРОН НУСХАСИГА** ҳам обуна бўлинг!

«Milliy tiklanish»га текзор усулда обуна бўлишни истасангиз, «Mahagon anime studio» масъулияти чекланган жамиятининг 311-56-33, 281-54-77 телефонларига (e-mail: info@mahagon.uz, www.citybook.uz, www.soho.uz) мурожаат қилинг!

БИЛАСИЗМИ?

2000 йилнинг 11 августда бельгиялик Сигфрид Верхаяк, Люк Беле ва даниялик Мартин Арсебал бор-йўғи 14 кун ичида Хитойдаги баландлиги 7008 метр бўлган музли чўққига оддий тоғ велосипедида кўтарилишган.

Австралиялик Ханспетерт Бек Порт Хедленддан Мельбурнгача бўлган 6237 км.лик масофани ўзининг бир гилдиракли велосипедида 51 куну 23 соату 25 минутда босиб ўтган (1985 йил, 30 июндан 20 августгача).

ТУРФА ОЛАМ

ИЛК МУШТУКЛАР

**ИНГЛИЗЛАРНИНГ ЯНГИ ДУНЁДАГИ
ЭНГ БИРИНЧИ ҚўНАЛҒАСИ БўЛМИШ
ЖЕЙМСТАУНДА АРХЕОЛОГЛАР
ЛОЙДАН ЯСАЛГАН ҚАДИМГИ
МУШТУКЛАРНИ ТОПИШДИ**

Мазкур муштуқлар 1608-1610 йилларда Виргиниянинг қизил туپроқли лойидан ясалган экан.

Бирок, оддий инглиз муштуқларидан фарқли ўлароқ, Жеймстаунда ишланган муштуқларга жуда кўп тамаки жойланган. Шу боис, бундай муштуқдаги тамакини бир неча киши чекиши мумкин бўлган экан. Шунингдек, қазималар чоғида муштуқлар учун мўлжалланган бир неча капсулалар топилган.

УЛКАН БИНО

**ҲИНДИСТОНДА САЙЁРАМИЗДАГИ ЭНГ
КИММАТ 27 ҚАВАТЛИ ШАХСИЙ
ТУРАР-ЖОЙ БУНЁД ЭТИЛДИ**

“Антилия” номини олган улкан бино ҳиндистонлик миллиардер Мукеш Амбанига тегишли бўлиб, қурилиш ишлари учун нақд 1 млрд.

АҚШ доллари сарфланган. Бино ичида бир қанча сузиш ҳавзалари, кинотеатр, ибодатхона, кутубхона, рақс кечалари ўтказиладиган катта зал, шунингдек, олти қаватли автомобиллар учун тўхташ жойлари мавжуд. Уйҳинларнинг Ваасту таълимотига кўра, устма-уст тахланган китоб шаклида қурилган. Бино тепасидан нафақат шаҳар манзараси, балки Арабистон денгизи ҳам кўриниб туради.

ПИКАССОНИНГ “СОВҒАСИ”

**ПАБЛО ПИКАССОНИНГ СОБИҚ
ЧИРОҚЧИСИ РАССОМ ҚАЛАМИГА МАНСУБ
270 ДАН Ортиқ АСАРЛАРНИ
ЎФИРЛАГАНЛИҚДА АЙБЛАНМОҚДА**

Чироқчини судга рассомнинг ўғли Клод Пикассо берган.

У отасига тегишли юзлаб санъат асарлари оддий чироқчининг уйда сақланаётганини тасодифан билиб қолади. Яъни, унинг ҳузурига кимдир иккита расм олиб келганида Клод отасига тегишли бурасмлар қачонлардир ўғирлаб кетилганини фаҳмлаб қолади. Бирок, чироқчи ўғри эмаслигини, аксинча картиналарнинг бари унга Пикассонинг шахсан ўзи совға қилганини айтмоқда. Чироқчининг уйда сақланаётган расмлар 1900-1932 йиллар ораллигида ишланган бўлиб, улар оз эмас, кўп эмас 60 млн. еврога баҳоланмоқда.

Зафар МУҲАММАД тайёрлади

«Матбуот тарқатувчи» Акциядорлик компанияси

2011 йил учун газеталар, журналлар ва китобларга обуна давом этаётганлигини маълум қилади.

Мамлакатимизда амалга оширилаётган кенг миқёсли ислохотлар ва юртимизда кечаётган ижтимоий-сиёсий жараёнлар, Ватанимиз маънавий-маданий ҳаётидаги янгиланишлар ва воқеалар, хорижий мамлакатлар ҳаёти билан яқиндан ва мунтазам танишиб бораман десангиз вақтли матбуот нашрларига обуна бўлинг! Обуна «Матбуот тарқатувчи» АК ва «Ўзбекистон почтаси» ОАЖнинг барча бўлимларида чекланмаган миқдорда қабул қилинади.

Маълумот учун қуйидаги телефонларга мурожаат қилишингиз мумкин:

Тошкентда: 233-67-71, 233-67-98

Компания тизимидаги жамиятларнинг телефонлари:

ҚР Нукус (3612) 22-88-68
Андижон (3742) 22-29-89
Бухоро (3652) 25-47-49
Жиззах (3722) 22-40-01
Кашқадарё (3752) 25-40-27
Навоий (4362) 23-26-86
Наманган (3692) 26-29-80

Самарқанд (3662) 34-22-53
Сирдарё (3672) 25-47-70
Сурхондарё (3762) 27-49-03
Тошкент вил. (3712) 23-13-04
Фарғона (3732) 24-29-22
Хоразм (3622) 26-63-75
Компания бўлими 234-85-99

Обунага кўмакчи — «Матбуот тарқатувчи»